Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXVI, SERIA II. Nr. 6487 | 6 PAGINI — 30 BANI | JOI 26 MARTIE 1970

DESCHIDEREA LUCRĂRILOR SESIUNII MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

La București, au început, miercuri dimineața, lucrările sesiunii a patra a celei de-a șasea legislaturi a Marii Adunări Naționale.

Marele sfat al țării ia în discuție documente de mare importanță pentru dezvoltarea în continuare a României socialiste. Mărturie elocventă a democratismului profund ce caracterizează întreaga noastră viață politică, economică și socială, aceste documente sînt rodul unor largi consultări, în cadrul cărora oameni ai muncii, specialiști în diverse domenii, au făcut propuneri prețioase pentru perfecționarea activității economice în vederea valorificării într-o măsură și mai mare a resurselor materiale și umane ale țării. În actuala sesiune, deputații vor dezbate, de asemenea, probleme principale ale politicii externe promovate de Republica Socialistă România.

La lucrări iau parte deputații Marii Adunări Naționale, precum și numeroși invitați — conducători de instituții centrale și organizații obștești, activiști de partid și de stat, personalități ale vieții economice, științifice și culturale, ziariști.

În lojile Marii Adunări Naționale erau prezenți șefi ai misiunilor diplomatice acreditați în țara noastră. Se aflau, de asemenea, numeroși corespondenți ai presei străine.

Ora 10. Deputații și invitații au întîmpinat cu îndelungi aplauze pe conducătorii partidului și statului.

În loja din dreapta au luat loc tovarășii **Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnaraș, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, Maxim Berghianu, Florian Dănălache, Constantin Drăgan, Janos Fazekas, Petre Lupu, Manea Mănescu, Dumitru Popa, Dumitru Popescu, Leonte Răutu, Gheorghe Stoica, Vasile Vîlcu.**

În loja din stînga se aflau membrii Consiliului de Stat.

Lucrările sesiunii au fost deschise de tovarășul **Ștefan Voitec**, președintele Marii Adunări Naționale.

Marea Adunare Națională a adoptat în unanimitate următoarea ordine de zi:

1. Proiectul Legii organizării și disciplinei muncii în unitățile socialiste de stat.
2. Proiectul Legii privind asigurarea și controlul calității produselor.
3. Proiectul de Lege privind regimul ocrotirii unor categorii de minori.
4. Cu privire la activitatea internațională a Republicii Socialiste România în anul 1969.

Intrîndu-se în ordinea de zi, deputatul **Petre Lupu**, ministrul muncii, a prezentat Expunerea la Proiectul Legii organizării și disciplinei muncii în unitățile socialiste de stat.

După cum se știe, acest proiect de lege a fost publicat în prealabil în presă și amplu dezbătut în organizațiile sindicale cu masele largi de oameni ai muncii, cu care prilej i s-au adus îmbunătățiri.

Deputatul **Gheorghe Vasilichi**, președintele Comisiei pentru sănătate, muncă și asigurări sociale, a prezentat raportul comun al acestei comisii și al Comisiei juridice la Proiectul de lege în dezbatere.

În continuare, s-a trecut la discuția generală. Au luat cuvîntul deputații: **Ștefan Boboș**, prim-secretar al Comitetului județean — Neamț al P.C.R., președintele Consiliului popular județean, **Gheorghe Stoica**, maistru la Uzina mecanică „Muscel" din județul Argeș, **Vasile Ardeleanu**, directorul Schelei de extracție — Boldești, județul Prahova, **Mihai Ubornyi**, secretar al Comitetului județean — Harghita al P.C.R., **Ioan Cotoț**, secretar al Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor, **Veronica Ardelean**, director al Fabricii de antibiotice din Iași, **Marin Tudoran**, directorul Întreprinderii agricole de stat — Medgidia, din județul Constanța, **Marin Enache**, secretarul Comitetului de partid al Uzinei „23 August" din Capitală, **Constantin Pitaru**, maistru la Uzinele „Înfrățirea" din Oradea, **Marcel Dobra**, președintele Cooperativei agricole de producție din comuna Gîrbovi, județul Ilfov, **Ioan Avram**, ministrul industriei construcțiilor de mașini, **Nicolae Rovinaru**, prim-secretar al Comitetului județean — Teleorman al U.T.C.

La amiază, lucrările în ședința plenară s-au întrerupt, urmînd a fi reluate joi dimineața.

Comisiile juridică; pentru industrie, construcții și transporturi; pentru sănătate, muncă și asigurări sociale; pentru consiliile populare și administrația de stat; pentru învățămînt, știință și cultură s-au întrunit apoi pentru examinarea în continuare a proiectelor de legi înscrise pe ordinea de zi a sesiunii.

ESTE INEVITABIL HANDICAPUL ELEVULUI DE LA LICEUL RURAL?

CITIȚI ÎN pag. a III-a

Tinerii de la C.A.P. Topraisar vă adresează întrebarea:

VREȚI SĂ OBȚINEȚI PRODUCȚII MARI DE CARNE ȘI LAPTE?

și tot ei vă propun răspunsul

PROCEDAȚI CA NOI!

Portativul catalogului claselor a XII-a de la trei licee din județul Ialomița — Slobozia, Țăndărei, Căzănești — ne pune în fața unor întrebări grave, pe care noi, la rîndu-ne, le punem colectivelor didactice, ca și elevilor. Pornim de la situația școlilor. La Liceul din Slobozia, bunăoară, procentul de promovare al claselor a XII-a în trimestrul I este de 43 la sută. Din totalul de 166 elevi ai acestor clase, 58 au rămas corigenți pe trimestrul I la 1—2 obiecte și 35 la 3—4. Catalogul clasei a XII-a reală de la Liceul din Țăndărei înscrie la matematică 13 medii între 4—5,50 (din 42) și 8 medii între 3.12—3,90, iar la Căzănești procentul de promovabilitate pe școală este de 52.65 la sută în timp ce al claselor a XII-a este de aproximativ 39 la sută; din 25 de elevi la clasa a XII-a C, 18 au medii între 4—5,80 iar la o clasă umanistă 20 de elevi au medii între 4—5 la română, cea mai mare medie obținută în clasă la Limba română fiind 7.

Nu dorim nicidecum să milităm pentru promovare cu orice preț sau să considerăm promovabilitatea etalon al muncii profesorului. Dimpotrivă, pledăm pentru o exigență crescîndă din partea colectivelor didactice din licee, o exigență concordată cu cea pe care societatea noastră o impune în toate domeniile de activitate. Dar avînd în față situația școlară a clasei liceale finale — o situație dezolantă tocmai în momentul cînd ar trebui să fie cea mai bună, să încheie optimist doisprezece ani de școală — n-am putut să trecem peste ceea ce arată procentul de promovare aici.

Problemele se conturează pe cel puțin trei laturi ce ni s-au părut demne de o discuție atît cu profesorii cît și cu elevii din liceele respective.

1. Cum se explică procentul atît de scăzut al promovării și, mai ales, volumul îngrijorător de note mici la materii de bază ca: Limba română, matematică, fizică, chimie?

2. Ce posibilități au elevii liceului rural să se pregătească pentru absolvirea clasei a XII-a, pentru promovarea examenului de bacalaureat și pentru abordarea unei profesii?

3. Este real sau iluzoriu handicapul liceului „rural"?

Abordînd prima problemă, profesorii se situează pe o poziție contradictorie. Cităm: **„pe elevi i-a surprins noul sistem de notare"; „elevii vin slab pregătiți din băncile școlii generale"; „școala este insuficient dotată cu materialul didactic necesar efectuării programei".** Cîteva răspunsuri ale elevilor: **„nota nu reprezintă real nivelul cunoștințelor noastre"** (85 la sută din răspunsuri); **„în clasa a XII-a învăț cu precădere la materiile care mă interesează pentru examene"; „este firesc să ne prezentăm sub nivel la materii ca fizica, chimia întrucît nu am văzut sau efectuat niciodată o experiență, formulele nu se fixează suficient".**

Așa să fie? Iată părerea noastră. Noul sistem de notare nu credem a fi o cauză a situației relatate. Într-adevăr, noul sistem de notare a afectat procentul de promovare, întrucît a scăzut promovarea la nivel de media cinci obținută prin rotunjire. A fost afectat procentul dar nu și conținutul esențial al problemei — adică nivelul pregătirii, ci dimpotrivă. Apoi, într-adevăr, este o realitate faptul

VERONICA BÎRLĂDEANU

(Continuare în pag. a IV-a)

PREZENTĂRI DE SCRISORI DE ACREDITARE

Ambasadorul Republicii Columbia

La 25 martie 1970, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, a primit pe Antonio Alvarez Restrepo, care și-a prezentat scrisorile de acreditare în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Columbia în Republica Socialistă România.

Cu acest prilej, ambasadorul Antonio Alvarez Restrepo și președintele Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, au rostit cuvîntări.

După ceremonia prezentării scrisorilor de acreditare, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România a avut o convorbire cordială cu ambasadorul Republicii Columbia.

Ambasadorul Republicii Guineea

În aceeași zi, președintele Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, a primit pe Mathias Fassou Moriba, care și-a prezentat scrisorile de acreditare în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Guineea în Republica Socialistă România.

Cu această ocazie, ambasadorul Mathias Fassou Moriba și președintele Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, au rostit cuvîntări.

După ceremonia prezentării scrisorilor de acreditare, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România a avut o convorbire cordială cu ambasadorul Republicii Guineea.

★

La solemnități și convorbiri au luat parte Constantin Stătescu, secretarul Consiliului de Stat, și Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe.

ÎN MARILE CARTIERE

REPERTORIU CINEMATOGRAFIC MINOR?

Am amintit nu demult de soarta ingrată a repertoriului cinematografic din marile cartiere bucureștene în care au fost date în folosință mari și moderne săli de spectacole. Aceste cartiere au devenit din puncte geografice... criterii estetice care să scuze precaritatea afișului cinematografic. Deși în ultimul timp s-au făcut retușuri repertoriului, în linii mari situația a rămas la fel, publicului „de cartier" oferindu-i-se tot filme submediocre.

CE PRODUCȚII SÎNT „STĂPÎNE PE SITUAȚIE?"

De la 1 februarie și pînă acum, la cinematografele „Melodia" și „Modern", ca să dăm doar un singur exemplu, săli cu peste 850 de locuri fiecare, amplasate în două cartiere diferite, exceptînd „Urmărirea", „Ghici cine vine la cină?" (la primul) și „Explozie în munți" (al doilea) au rulat următoarele filme de un nivel artistic inacceptabil: „Stăpîn pe situație", „Via Mala", „Visul domnului Gentil", „Comisarul X și panterele albastre" și „Adio Texas" (Nu-i lipsit de interes să amintim și faptul că ultimele două filme s-au „bucurat" în primele 6 săptămîni de proiecție bucureșteană de găzduire a 34 săli de spectacole din categoria celor mai spațioase, aflate în majoritatea cartierelor orașului).

Nu vom crede niciodată că din cele 2 500 de filme cîte se

TUDOR STĂNESCU

(Continuare în pag. a IV-a)

Centrala electrică de termoficare Craiova — Ing. Krauss Helbert lucrînd la noul aparat pentru analiza apei
Foto: FLORIN ROȘOGA

ÎN PAG. A V-A

SPORT

- „TEHNOLOGIA" MEDALIEI DE AUR
- DE CE? DE CE? DE CE?" — IATĂ DE CE...
- „CHEIA ORAȘULUI" DESCHIDE PORTILE CUNOAȘTERII TURISTICE

Scrisoare de pe șantierul Hidrocentralei de la Lotru

INIMA DIN INIMA MUNȚILOR

• LEGENDA SE NAȘTE SUB PRIVIREA NOASTRĂ • SPORESC VITEZELE ÎN ADÎNCURI • 2 000 DE NUME SĂPATE ÎN BETONUL TIMPULUI • ÎN CELE 1001 DE ZILE ȘI NOPȚI CE VOR URMA

Dincolo de munți sînt munți, dincolo de zăpezi sînt zăpezi, dincolo de văi sînt văi. Munți lîngă munți, zăpezi lîngă zăpezi, văi lîngă văi — aceasta este acum, la sfîrșit de martie, panorama masivului Lotru. În mijlocul lor, în adîncurile lor, se află șantierul celei mai mari hidrocentrale de pe rîurile interioare ale țării — inima uriașă care, de 30 288 de ore, pulsează ritmic fără întrerupere, nemăsurate energii umane prin arterele văzute și nevăzute ale acestor locuri.

— Cine a dat atunci, la 27 iunie 1966, prima lovitură de tîrnăcop — marcînd începutul?

Întrebarea rămîne nelămurită, minerul — pentru că un miner a fost — pierzîndu-se în anonimatul celor 6 000 de tovarăși ai săi, contopindu-se, formînd împreună un singur trup, un singur colectiv, un singur erou. Despre el vor vorbi legendele viitoare ca despre un uriaș ce a mutat munții din loc.

Nu-i nici o metaforă. Oamenii poartă munții pe umeri și-i mută din vetrele lor, schimbîndu-le ordinea și destinul, conferindu-le viață, putere și poezie. Iată piscul Chioara. Îl privim împreună cu tînărul inginer Ion Paul — șeful lotului de baraj — cu o anumită curiozitate, străduindu-ne să ni-l întipărim bine în memoria vizuală pentru că nu peste mult timp — după certitudinea pe care ne-o dau oamenii și mașinile care îl sapă la rădăcină — ni se va cere să-l recunoaștem la cîteva sute de metri mai departe, legînd malurile Lotrului la punctul numit Vidra.

Dar nu va fi nimic de recunoscut pentru că muntele va avea o altă înfățișare, aceea a unui baraj uriaș, cu un volum de 3 546 000 m.c. în pieptul căruia se vor sprijini 300 milioane metri cubi de apă. Pînă atunci nu va trece prea mult. Barajul a început deja să se înalțe, ieri depunîndu-se pe temelia lui cel de al 100 000-lea metru cub de aroncamente smulse Chioarei.

Senzația mutării munților o ai nu numai la suprafață, în încleștarea oamenilor și mașinilor cu roca, ci și în adîncurile lor, unde minerii trasează, cu pickamerele și dinamita, albiile viitoare ale Lotrului, arterele pe care apa va fi obli-

LAL ROMULUS

(Continuare în pag. a II-a)

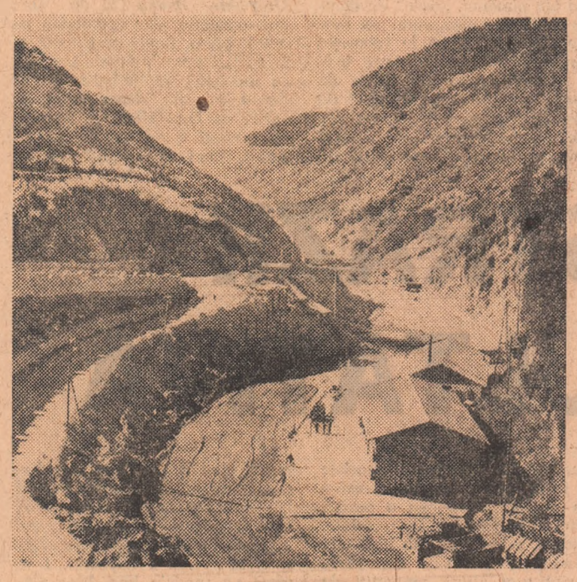

Aici se va înălța viitorul baraj de pe Lotru
Foto: C. CIOBOATĂ

SĂ DISCUTĂM DESPRE TINEREȚE, EDUCAȚIE, RĂSPUNDERI

Un principiu care trebuie demonstrat tuturor tinerilor din Baia Mare

ETICA STRĂZII NU E FACULTATIVĂ!

Nu întîmplător o parte din principiile morale care reglementează — pe baza consensului colectiv — comportarea civilizată în locurile publice au fost asimilate de dreptul socialist, au fost consfințite pe calea legii. Astfel legea penală reține drept circumstanță agravantă pentru un mare număr de infracțiuni faptul că au fost comise în locuri publice, iar o bună parte a actelor de abatere de la normele comportării decente, civilizate pe stradă sînt sancționate cu fermitate fie de legea penală, fie pe linie administrativă, fiind considerate cel puțin contravenții.

Ținînd seama de continua creștere a conștiinței cetățenești, a combativității sociale în societatea noastră, legiuitorul nu a cuprins totuși în lege toate aspectele posibile de eludare a cerințelor unei comportări și ținute civilizate în locurile publice. Iată pe ce contează tînărul nețesălat care îți scuipă printre dinți pe bombeul pantofului, iată pe ce se bizuie „șmecherii" care schimbă cele mai vulgare expresii tocmai cînd treci pe lîngă ei cu prietena sau soția.

Recent, la *Baia Mare*, am participat împreună cu lucrători ai miliției municipiului și cu reprezentanți ai Comitetului municipal al U.T.C. la un raid pe străzile și prin localurile municipiului, urmărind tocmai depistarea unor asemenea abateri și „radiografierea" morală a celor care le comit.

Doi tineri înalți și îmbrăcați cu oarecare gust ocolesc metodic piața din centrul vechi al orașului de pe *Săsar*. Cînd trec pe lîngă vreo fată sau mai multe, schimbă cu voce tare aprecieri de o grosolănie agresivă, pe care bunul simț ne împiedică să le încredințăm tiparului. Fetele aud, roșesc și trec mai departe. E singura replică demnă.

OVIDIU PĂUN

(Continuare în pag. a II-a)

DRAGOSTE? PRIETENIE?

Însemnări de MIHAI STOIAN

De nenumărate ori, stînd de vorbă cu tineri, fie fete, fie băieți, am constatat că mulți dintre ei confundă doi termeni distincți: prietenie și dragoste. Confuzia, la prima vedere „minoră", își are însă gravitatea ei, căci aruncă o lumină specială, de la bun început, asupra oricărei relații de prietenie dintre o adolescentă și un adolescent. Or, evident, nu orice prieten sau prietenă declanșează, în sufletul tînăr, o iubire autentică, de natură gravă, fundamentală. Dacă la 15—16 ani adolescenții cam încurcă sensurile exacte ale raporturilor din sfera sentimentelor, ei ajung să se joace, în mod stupid, de-a „dragostea". Altminteri, cum ar putea o corespondentă să-mi scrie următoarele: „Totul s-a petrecut acum aproape un an (adică la 15 ani ai ei — n.n.). O colegă de clasă avea un prieten foarte simpatic și care ținea mult la ea (subl. ns.). Totuși, această ființă (colega — n.n.)

(Continuare în pag. a II-a)

La cîteva întrebări legate de apariția unui

Nou regulament al liceelor de cultură generală

ne răspunde tovarășul ION RADU,
director general în Ministerul Învățămîntului

— Ce a determinat apariția unui regulament destinat numai liceelor de cultură generală ?

— În relațiile stabilite prin Legea învățămîntului, între școlile generale și liceele de cultură generală s-au ivit diferențieri care au conferit fiecărei forme un sistem școlar de sine stătător. Acesta este primul regulament destinat învățămîntului liceal.

— Care sînt noutățile pe care noul regulament le aduce față de instrucțiunile și deciziile anterioare ?

— Am să numesc cîteva. Pentru stimularea interesului elevilor față de munca fizică se stabilește o perioadă de două săptămîni de activități practice, la începutul fiecărui an școlar. Elevii anilor I—III vor participa în această perioadă la activități de interes obștesc în industrie, agricultură, construcții, în funcție de specificul localității în care se află liceul și de cerințele economiei locale. S-a eliminat terminarea diferențiată pe clase a cursurilor unui an școlar. Excepție făcînd ultimul an, care termină cursurile la 25 mai, pentru toți ceilalți ani de studiu cursurile se sfîrșesc la 15 iunie. S-a procedat la o reglementare mai hotărîtă privind dozarea eforturilor pentru prevenirea suprasolicitării elevilor. Astfel, timpul necesar temelor scrise nu trebuie să depășească 2 ore pe zi, iar pentru zilele care urmează sărbătorilor, o oră. S-au stabilit definitiv disciplinele prevăzute cu teze trimestriale. În anul IV, în trimestrul III se susțin teze numai la trei discipline legate de programa de bacalaureat. Media trimestrială este aritmetică. Pentru o verificare mai atentă a cunoștințelor elevilor și pentru sporirea exigenței față de pregătirea acestora, s-a reglementat un minimum de notări (2—3 trimestrial) chiar la obiectele cu o singură oră pe săptămînă.

Potrivit normelor stabilite de Ministerul Învățămîntului și Comitetul Central al U.T.C., se va sprijini constituirea de societăți științifice, literar-artistice și editarea de reviste școlare. În privința admiterii în liceu, un element important este media ultimilor 4 ani din școala generală ; în cazul balotajului, pentru ultimele locuri, la examenul de admitere, aceasta este hotărîtoare.

— Cu ce contribuie noul regulament la facilitarea orientării școlare și profesionale ?

— Sub un aspect administrativ, această problemă este favorizată de reglementarea transferării elevilor care se pot reorienta prin mutarea dintr-un liceu de specialitate într-un liceu de cultură generală oricînd — și invers — pînă în anul II, prin mutarea de la o secție la alta, posibilă pînă înaintea ultimului an de studii. De asemenea, fiindcă orientarea la vîrsta de 14 ani nu poate fi considerată ca definitivă, transferul de la clasele terminale — 9 și 10 — ale școlii generale la liceul de cultură generală se poate face prin susținerea unor examene de diferență. Mai țin să menționez faptul că admiterea pe secții la liceul de cultură generală se va face începînd din anul școlar 1971/1972.

CĂLIN STĂNCULESCU

Pentru ca meșteșugul tradițional să nu dispară

Din inițiativa comitetului comunal al U.T.C., la Simonești, în județul Harghita, s-a deschis o *expoziție de cusături, țesături și broderii*. Materialele expuse aparțin unui număr de 46 tinere țărănci cooperatoare, care continuă frumoasa tradiție a confecționării costumelor populare specifice zonei etnografice de pe valea rîului Niko.

Expoziția va fi găzduită de toate căminele culturale, din cele 14 sate ale comunei Simonești, iar în luna aprilie, în satul Rugănești, va fi organizat un *concurs al mîinilor îndemînatice în arta broderiei*.

C. POGĂCEANU

TINERII SĂRBĂTORESC CENTENARUL NAȘTERII LUI LENIN

În cadrul manifestărilor organizate în cinstea sărbătoririi centenarului nașterii lui V. I. Lenin, numeroase sînt și acțiunile pe care le inițiază organizațiile U.T.C. Pe adresa redacției sosesc vești care ne informează despre simpozioanele, serile literare, întîlnirile pe care tineretul le consacră acestui important eveniment. Relatăm, în numărul de astăzi, cîteva din aceste corespondențe :

● ÎN MUNICIPIUL PLOIEȘTI, peste 300 de tineri din întreprinderi, școli și instituții au participat la o acțiune organizată de comitetul județean al U.T.C. Cu acest prilej, tovarășul **ION PARASCHIV,** șeful secției de propagandă a Comitetului județean Prahova al P.C.R., a prezentat expunerea „Leninismul — etapă nouă în dezvoltarea marxismului. Răspîndirea învățăturii lui V. I. Lenin în România", evocînd totodată uriașa activitate de gînditor, ideolog și conducător revoluționar a lui Lenin. După expunere, tinerii au vizionat filmul „Lenin în Polonia". Tot cu această ocazie a fost inaugurată o interesantă expoziție de carte, cu lucrări ale clasicilor marxism-leninismului și o expoziție cuprinzînd fotografii și reproduceri de tablouri cu aspecte din viața și activitatea lui Lenin. (Ion Mirițescu, șef de sector la Comitetul județean Prahova al U.T.C.).

● LA RM. VÎLCEA s-a desfășurat simpozionul „Lenin și tineretul", organizat de Comitetul municipal U. T. C. Profesorii Valeria Negulescu și Ion Ceaușescu au vorbit despre semnificația operei lui Lenin, despre contribuția acestuia la îndrumarea și educarea tineretului. În continuare a fost prezentat filmul artistic „Întîlnire pe Oder" (prof. Costea Marinoiu).

● ÎN LOCALITĂȚILE JUDEȚULUI GORJ au loc numeroase manifestări dedicate împlinirii unui secol de la nașterea lui Lenin. La Bengești, Sirbești, Alințești și Poenari s-a ținut expunerea „Lenin și revoluția proletară" ; la Tîrgu Cărbunești — simpozionul „Lenin în poezia română" ; la Polovraci — „Lenin despre România" ; la Ticleni s-a organizat o expoziție de carte, cuprinzînd o parte din operele lui Lenin. (T. Stoichițoiu).

TELEGRAMĂ

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN a adresat o telegramă CELUI DE-AL XXII-LEA CONGRES AL PARTIDULUI COMUNIST DIN AUSTRALIA în care se spune : Comitetul Central al Partidului Comunist Român vă transmite dumneavoastră, delegați la cel de-al XXII-lea Congres al Partidului Comunist din Australia, întregului partid, clasei muncitoare și poporului australian un cald salut frățesc.

Comuniștii români nutresc sentimente de caldă simpatie față de activitatea partidului dumneavoastră pusă în slujba intereselor și aspirațiilor fundamentale ale maselor muncitoare, împotriva acțiunilor agresive ale imperialismului, pentru independența și libertatea popoarelor, pentru pace și securitate internațională.

Subliniem și cu acest prilej relațiile de prietenie și solidaritate frățească statornicite între partidele noastre pe baza principiilor marxist-leniniste ale internaționalismului socialist, egalității în drepturi, independenței fiecărui partid. Ne exprimăm convingerea că dezvoltarea în continuare a legăturilor internaționaliste dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist din Australia servește prieteniei dintre cele două partide și popoare ale noastre, cauzei unității mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

Vă urăm succes deplin în desfășurarea lucrărilor Congresului, noi victorii în lupta pentru realizarea nobilelor țeluri ale democrației, socialismului și păcii.

Semiconductorii cu mobilitate mică

Dezvoltarea explozivă a fizicii solidului — în prezent pe plan mondial, în cercetarea acestui domeniu sînt angrenați aproape jumătate din numărul cercetătorilor, precum și importante mijloace materiale — a fost marcată de cîteva descoperiri spectaculoase, ca tranzistorul și laserul sau cele din domeniul supraconductibilității și al comportării materialelor în condiții extreme (temperaturi și presiuni foarte înalte sau foarte joase). În cadrul acestui domeniu, fizica semiconductorilor ocupă un loc central, intrucît a revoluționat întreaga electronică prin crearea dispozitivelor cu gabarit redus și consum mic de energie, inclusiv circuite întregi cu dimensiuni incredibil de mici (circuitele microminiaturizate). Cu ajutorul semiconductorilor cu mobilitate mică pot fi studiate procesele care au loc la trecerea curentului electric prin sistemele M.O.M. (metal-oxid-metal) și M.O.S. (metal - oxid - semiconductori) care constituie elementele de bază în circuitele microminiaturizate.

Un colectiv de cercetători de la Institutul de fizică — București, condus de prof. M. Rosenberg, împreună cu lectorul dr. Ion Bunget de la **Facultatea de fizică a Universității București,** a studiat **proprietățile electrice, în special variația de temperatură a rezistenței electrice și a tensiunii termoelectromotoare, ale unui mare număr de ferite. În general, feritele au fost tratate ore sau zile, la temperaturi de 1200—1450° și apoi răcite, brusc sau lent. Transformările structurale (reduceri sau oxidări) au loc în funcție de acest proces, ducînd la modificarea tipului de rețea cristalină și, implicit, la schimbarea parametrilor electrici.**

Aceste cercetări efectuate în laboratorul de magnetism al I.F.B., pe baza contractelor economice privind studierea caracteristicilor electrice și magnetice ale diverselor ferite, vor fi aplicate în industria noastră, la construirea unor miezuri și memorii magnetice.

VICTOR RAREȘ

AGENDĂ

● MIERCURI DIMINEAȚA a plecat la Luxemburg o delegație a Partidului Comunist Român, care va participa la cel de-al XX-lea Congres al Partidului Comunist din Luxemburg.

Din delegație fac parte tovarășii Simion Bughici, membru al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Colegiului Central de Partid, și Nicu Bujor, șef de sector la Secția Internațională a C.C. al P.C.R.

La plecare, delegația a fost salutată de tovarășii Dumitru Ivanovici, membru al C.C. al P.C.R., Constantin Vasiliu, adjunct de șef de secție la C.C. al P.C.R., de activiști de partid.

● LA INSTITUTUL AGRONOMIC „Nicolae Bălcescu" din Capitală, au început miercuri lucrările unei sesiuni științifice a cadrelor didactice, la care participă specialiști din institutele agronomice din țară, din institute de cercetări agricole și din unități de producție.

În cursul celor trei zile, cît durează sesiunea, vor fi prezentate numeroase comunicări și referate științifice privind unele rezultate ale cercetărilor fundamentale și aplicative întreprinse în anul 1969 de cadrele didactice ale institutului agronomic bucureștean.

CADRAN ȘTIINȚIFIC

INIMA DIN INIMA MUNȚILOR

(Urmare din pag. 1)

gată să-și poarte energiile. Aducțiunea principală — drumul șuvoiului de la lacul de acumulare la uzină — lung de 13 400 metri liniari se apropie de sfîrșit. Atacată din 6 puncte diferite, ea a fost deja săpată, pînă la data notării acestor date, pe o distanță de 8 011 metri, minerii angajîndu-se să străpungă ultimele tronsoane la 1 noiembrie, cu cîteva luni înainte de termenul fixat prin plan.

— Ce șanse au să-și respecte angajamentul ?

— Fără îndoială, toate șansele — ne asigură inginerul Ștefan Sebastian, șeful producției. După introducerea noului sistem de salarizare, mai mobilizator, mai stimulativ, media avansărilor în galerii a crescut în general cu 5 metri liniari pe front. În unele sectoare însă — ca în cele de la Mănăileasa-priză și Mănăileasa-Rudăreasa — depășirile sînt și mai notabile : 65 metri liniari în 1969, 74 metri liniari în 1970 și, respectiv, 55 metri liniari în 1969 și 76 metri liniari în lunile anului curent.

Dar și mai convingător pare alt exemplu din munca acestor mineri. La 5 martie ei străpunseseră cu 15 zile mai repede tronsonul dintre cotele 822 și 1 185 și cu 23 de zile înainte tronsonul dintre cotele 494 și 822.

— Cum ați reușit ?

— Am tras cît am putut de tare — ne răspunde tînărul șef de brigadă Teodor Cîrlan și ortacii lui, Neagu Radu și Constantin Sava, de la comanda altor brigăzi, îl aprobă întrutotul.

— Așa este, da, — spun ei, simplu și cu zgîrcenie, și își văd mai departe de treabă. Pentru că într-adevăr au destulă. După străpungerea galeriei, recent s-a început montarea virolelor, operație complicată și pretențioasă. Conducte scurte de 5 sau 6 metri liniari, cu un diametru de circa 4 metri, confecționate la „Independența" Sibiu, din tablă de oțel sînt introduse și sudate în galerie, căptușind-o și dîndu-i rezistență la eroziune. Minerii, împreună cu sudorii subterani, vor avea de montat 256 de astfel de virole pe întreaga lungime de 1 281 metri de galerie.

Dar una dintre cele mai spectaculoase lucrări unde munca brută se asociază cu arta, iar tehnica cu măiestria și experiența minerilor și a celorlalți constructori, este uzina subterană de la punctul numit Ciunget.

— Pentru a face loc utilajelor uzinei propriu-zise — ne explică tînărul inginer constructor Ion Pătuleanu — este necesară excavarea a 53 000 metri cubi de rocă, un autentic munte subteran, din care au fost deja excavați pînă azi 41 000 metri cubi.

Imensa sală — trasată în linii elegante — pare un palat în adîncuri, iluminat feeric de lămpile minerilor, flacările aparatelor de sudură sau reflectoarelor reporterilor prezenți pe șantier. Va fi, spun constructorii, o bijuterie a adîncurilor noastre subterane. Alături de muncitorii călîți pe multe alte șantiere asemănătoare, care își pun aici în operă nestinsul lor entuziasm și eroism de fiecare zi, dispecerul Alexandru Mușteoiu ne prezintă zeci de tineri pe șantierul uzinei care, la fel ca alți aproape 2 000 de uteciști, răspîndiți la toate punctele de lucru, își sapă azi pentru prima dată numele în betonul unei construcții atît de impunătoare.

Acum, stimulați de succesele înregistrate — planul la producția valorică fiind depășit pe primele două luni cu aproape 4 milioane lei — constructorii hidrocentralei au o deviză unică și fermă : menținerea ritmului înalt de lucru pe toate șantierele, pentru ca la 31 decembrie 1972, conform angajamentului, să fie încheiate toate lucrările în vederea punerii în funcțiune a primului grup al uzinei. Pînă atunci au rămas doar 1 001 de zile și... nopți.

Secvența alăturată a fost surprinsă zilele trecute în parcul din dealul Cotrocenilor. Peste o sută de elevi de la Grupul școlar „Vulcan" din Capitală au întîrziat cîteva ceasuri printre alei și arbori ; au sfîrîit greblele, s-au încins sapele și după trei ore de muncă parcul a rămas curat și proaspăt, așteptîndu-și îndrăgostiții. Pentru elevi, actul s-a înscris firesc și simplu, ca atîtea altele, în albumul activităților extrașcolare. Îl menționăm și noi aici — cu majuscule

Foto-text : ing. ȘTEFAN OLARU

DRAGOSTE ? PRIETENIE ?

(Urmare din pag. 1)

nu *accepta* prietenia *(atenție ! așadar* prietenie) *pe care băiatul i-o oferea din toată inima. La început am fost, un timp mesagerul lor. După scurtă vreme, totul între ei s-a terminat. Foarte indiferent, dintr-odată, de tot ce s-a întîmplat, acest băiat a avut curajul (peste extrem de puțin timp) să-mi propună mie prietenia lui. Totul mi s-a părut o glumă proastă". Se naște întrebarea :* de ce *i s-a părut* corespondentei *noastre că are de-a face cu o glumă proastă ? Dacă între cei doi, realmente, au existat raporturi de prietenie, asta n-ar fi deloc incompatibil cu legarea încă a unei prietenii ; dragostea, da, este exclusivistă, nu admite să fie împărțită, pe cînd prietenia — noțiune incomparabil mai largă — include un număr mai mare sau mai mic de oameni cu care împărtășești anumite păreri, gusturi etc. Un prieten care se mai împrietenește cu cineva nu trădează, dimpotrivă, îmbogățește — implicit — relația sa de prietenie cu primul (sau prima) prieten(ă). Pe cînd îndrăgostitul, dacă s-ar îndrăgosti — simultan sau chiar imediat după o dragoste ratată, neîmpărtășită — mai încape discuție că trădează ori nu ? În primul rînd, s-ar trăda pe sine, sentimentele sale de pînă ieri sau alaltăieri...*

De fapt, poate că întreaga confuzie pornește de la ușurința cu care tinerii se deprind să folosească aceste cuvinte mari, importante : dragoste, prietenie... Una-i una, alta-i alta ! De-a lungul unei vieți întregi poți număra, pe degetele unei singure mîini, iubirile (dacă nu cumva, și sînt destule cazuri, iubești o singură dată în viață) ; pe cînd prieteniile de pe parcursul existenței se numără cu zecile — întîi de-acasă, de pe strada sau ulița natală, apoi de la grădiniță, de la școală, din atelier, din facultate, de la dans, de prin vecini etc. etc. A pune pe același plan prietenia, care are o anumită „greutate moleculară", cu iubirea care are o cu totul altă „greutate moleculară", înseamnă să-ți răpești, de la bun început, posibilitatea unor sentimente cît de cît precise, orientate cît de cît exact. Și-apoi, neștiind cu ce anume ai de-a face, cu care din aceste două stări afective doar aparent atît de asemănătoare, te expui, de bună voie, unor dezamăgiri repetate și, în fond, neîntemeiate. Să ajungi, la 18 ani, să spui c-ai iubit de vreo... nouă ori, că ei (sau ele) te-au dezamăgit, nu e numai ridicol, dar e și gratuit.

Continuînd să plutești în confuzia de care aminteam, continui să risipești enormă „energie sufletească" — pretios combustibil, greu de pus la loc, de înlocuit, dacă se irosește prea devreme și, mai ales, fără obiect. Să-i dăm prieteniei ce-i al prieteniei, și iubirii — atunci cînd va veni momentul fericit — ce-i al iubirii ! Jucîndu-se „de-a dragostea" — adică imitîndu-i doar pe adulți, dintr-o grabă care poate avea o explicație (dorința de-a fi cît mai devreme... maturi) — adolescenții obțin rezultatul invers, celui scontat. Cei din categoria la care ne referim nu merită să fie blamați pentru că și-au devansat vîrsta, ci dimpotrivă, pentru că la anii lor (cîți or fi) se poartă cu o lipsă de luciditate și de răspundere (față de ei înșiși) mult sub vîrsta pe care o au. La 16 ani, la 19 ani, se poate iubi atît de frumos, și deplin, și se pot lega — pe de altă parte — prietenii atît de profunde și durabile, încît stupidele „povești de dragoste" ale unor adolescenți nu-s decît banale exhibiții de copii (întîrziați din punct de vedere afectiv). Slab pregătiți și nedezvoltați suficient pe planul sentimentelor, aceștia sînt cei dintîi care cad victimă în repetate rînduri, confuziei de termeni : prietenie sau dragoste ?

PENTRU TIMPUL DV. LIBER

cinema

MOLL FLANDERS : rulează la Patria (orele 9; 12; 15; 18; 21), Festival (orele 8,45; 11,45; 14,45; 17,45; 20,45).

DOMNIȘOARA DOCTOR : rulează la Republica (orele 8,45; 11,15; 13,45; 16,15), AȘA AM VENIT (Gala filmului din R. P. Ungară) (ora 20,30).

JOC DUBLU ÎN SERVICIUL SECRET : rulează la Lucefărul (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 21), București (orele 9; 11,15; 13,30; 16,30; 18,45; 21), Favorit (orele 10; 13; 15,30; 18; 20,30).

ELVIRA MADIGAN : rulează la Capitol (orele 9,30; 11,45; 14; 16,30; 18,45; 21).

FECIOARA CARE-MI PLACE : rulează la Victoria (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45).

GHICI CINE VINE LA CINA ? : rulează la Bucegi (orele 9,45; 12; 15,45; 18,15; 20,30). Giulești (orele 15,30; 18; 20,30).

STELELE DIN EGER : rulează la Lumina (orele 9,30—15,45 în continuare; 19,30).

MIREASA ERA ÎN NEGRU : rulează la Doina (orele 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30). Program pentru copii (orele 9—10). Melodia (orele 9, 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20). Modern (orele 9,15; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45).

YO-YO : rulează la Timpuri Noi (orele 9—17 în continuare; orele 17—21 Program de filme documentare).

ADIO TEXAS : rulează la Feroviar (orele 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21). Excelsior (orele 9,45; 12,15, 14,45; 17,15, 20). Aurora (orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30). Tomis (orele 9, 11,15; 13,30; 15,45, 18; 20,15). Flamura (orele 9; 11,15; 16; 18,15, 20,30).

ULTIMA DRAGOSTE : rulează la Central (orele 8,45; 11; 13,15; 15,45; 18,15; 20,45).

VISUL DOMNULUI GENTIL : rulează la Grivița (orele 9; 11,15; 16; 18,15; 20,30). Floreasca (orele 10; 13,45; 16; 18,15; 20,30).

STĂPÎN PE SITUAȚIE : rulează la Miorița (orele 9; 11,15; 13,30; 16, 18,15; 20,30) Arta (orele 9,30—15,45 în continuare, 18,15; 20,30).

BĂTĂLIA PENTRU ROMA : rulează la Înfrățirea (orele 15,30; 19).

VIA MALA : rulează la Buzești (orele 15,30—18) ; Viitorul (orele 15,30; 18).

COLIVIE PENTRU DOI : rulează la Buzești (ora 20,30).

PRIETENELE : rulează la Viitorul (ora 20,30).

EXPLOZIE ÎN MUNȚI : rulează la Dacia (orele 8,30—20,45 în continuare)

WINNETOU ÎN VALEA MORȚII : rulează la Lira (orele 15,30 ; 18), Crîngași (orele 15,30; 18; 20,15). Vitan (orele 15,30; 18; 20,15).

ROȘU ȘI AURIU : rulează la Lira (ora 20,15).

CĂSĂTORIE PRIN MICA PUBLICITATE rulează la Drumul Sării (ora 20).

COMISARUL X ȘI PANTERELE ALBASTRE rulează la Drumul Sării (orele 15,30; 17,45). Volga (orele 10—12 în continuare; 16; 18,15; 20,30).

PĂSĂRI ȘI OGARI : rulează la Cotroceni (orele 20,30).

LOVITURĂ PUTERNICĂ : rulează la Cotroceni (orele 15,30; 18).

URMĂRIREA : rulează la Gloria (orele 9,30; 12; 14,30; 17,15; 19,45).

LA NORD PRIN NORD-VEST : rulează la Mosilor (orele 15,30; 19).

NOILE AVENTURI ALE RĂZBUNĂTORILOR rulează la Munca (orele 16; 18; 20).

DON JUAN FĂRA VOIE : rulează la Flacăra (orele 15,30; 18; 20,15).

PĂCATUL DRAGOSTEI : rulează la Rahova (orele 15,30; 18).

VIAȚA LUI MATHEUS : rulează la Rahova (ora 20,15)

UN GLONȚ PENTRU GENERAL : rulează la Cosmos (orele 15,30; 18; 20,15).

VEȘNICUL ÎNTÎRZIAT : rulează la Popular (orele 15,30; 18; 20,30).

NOAPTE CU CEAȚĂ : rulează la Unirea (orele 15,30; 18; 20,15).

ATENTATUL DE LA SARAJEVO : rulează la Progresul (orele 15,30; 18; 20,15)

PREA MIC PENTRU UN RĂZBOI ATÎT DE MARE : rulează la Pacea (orele 16; 18; 20).

CĂLUGĂRIȚA : rulează la Ferentari (orele 15,30; 19).

PAT ȘI PATACHON : rulează la Cinemateca — Union (orele 10; 12; 14. Program de filme pentru abonați ciclurile A și B după amiază).

teatre

JOI, 26 MARTIE 1970

Opera Română : CARMEN — ora 19,30 ; Teatrul de Operetă : MY FAIR LADY — ora 19,30 ; Teatrul Național „I. L. Caragiale" (Sala Comedia) : COANA CHIRIȚA — 19,30 ; (Sala Studio): AL PATRULEA ANOTIMP — ora 19,30 ; Teatrul de Comedie : OPINIA PUBLICĂ — ora 20 ; Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (Schitu Măgureanu) : NEPOTUL LUI RAMEAU — ora 20 ; (Sala Studio) : VIRAJ PERICULOS — ora 20 ; Teatrul Mic : EMIGRANTUL DIN BRISBANE — ora 20 ; Teatrul „C. I. Nottara" (Bd. Magheru) : CRIMĂ ȘI PEDEAPSĂ — ora 19,30 ; (Sala Studio) : ENIGMATICA DOAMNĂ „M" — ora 20 ; Teatrul „Ion Vasilescu" : DOMNIȘOARA DIN SIGHIȘOARA — ora 19,30 ; Teatrul Evreiesc de Stat : TRANSFUZIA — ora 19,30 ; Teatrul „Țăndărică" (Cal. Victoriei) : O POVESTE CU CÎNTEC — ora 17 ;NOCTURN I — ora 21,30 ; (Str. Academiei) : STROP DE ROUĂ ; BROTĂCELUL — ora 17 ; Teatrul „Ion Creangă" : COCOȘELUL NEASCULTĂTOR — ora 9,30 ; Teatrul „C. Tănase" (Sala Savoy) : BOEING-BOEING — ora 17 ; VARIETĂȚI — ora 20 ; (Cal. Victoriei) : NICUȚĂ... LA TĂNASE — ora 19,30 ; Ansamblul U.G.S. : ESOP, VIAȚA, MUZICA ȘI NOI — ora 20 ; Circul de Stat : CARNAVALUL CIRCULUI — ora 16 și 19,30.

tv

JOI, 26 MARTIE 1970

PROGRAMUL I

● 17,30 Deschiderea emisiunii. Emisiune în limba maghiară ● 18,05 Film serial „Oliver Twist" (III) ● 18,35 Mult e dulce și frumoasă... ● 19,00 Telejurnalul de seară ● 19,20 Muzică distractivă interpretată de violonistul George Carabilo ● 19,30 Prim — Plan Acad. Nicolae Teodorescu ● 20,00 Reflector ● 20,15 Stagiune lirică TV. Premieră pe țară : „Geamgiii din Toledo". Operă de Tiberiu Olah ● 21,10 Centenarul lui V. I. Lenin. Trenul spre Revoluție — film documentar despre întoarcerea lui Lenin în Rusia în aprilie 1917 ● 22,00 Telejurnalul de noapte ● 22,10 Actualități literare ● 22,30 Avanpremieră ● 22,40 Disc 70 — program prezentat de formația Casei de discuri „Electrecord" ● 23,00 Închiderea emisiunii programului I.

PROGRAMUL II

20,15 Deschiderea emisiunii. Stagiune lirică TV. Premieră pe țară „Geamgiii din Toledo" ● 21,05 Film pentru cinefili „Cabinetul doctorului Caligari" ● 22,10 Recital poetic : Din lirica universală ● 22,40 Închiderea emisiunii programului 2.

ETICA STRĂZII NU E FACULTATIVA

(Urmare din pag. I)

Cine sînt ei ? *Tamaș Martin* are 21 de ani și lucrează la Exploatarea minieră Șuior. Actualmente e în... concediu medical, care i-a fost prelungit recent cu încă 15 zile de dr. *Szocz István* de la Serviciul ortopedie al policlinicii din Baia Mare, deși tînărul nostru e perfect valid — — dovadă nonșalanța cu care zburdă pe trotuoarele orașului.

Martin e muncitor, face parte dintr-un colectiv de muncă distins recent cu diploma de fruntaș pe țară (eveniment despre care T.M. nu știa — nu citește ziarele !) ,muncește și trăiește într-un oraș ale cărui tradiții muncitorești cuprind și o consecventă atitudine decentă în locurile publice, o acceptare necondiționată a normelor nescrise ale bunului simț. De la părinții lui — cooperatori la *Corund* — cu atît mai puțin a putut învăța asemenea gesturi și purtări lipsite de cuviință, cu atît mai puțin a putut deprinde o asemenea ținută boemă, cu plete de fetișcană și pantaloni fluturînd inestetic în vînt. Atunci, de unde ? *„La tine-n sat ai face așa ceva ?"* îl întreb : *„Nu,* răspunde el cu capul plecat — *mi-ar fi rușine de bătrîni". „Dar în mină, față de muncitorii mai vîrstnici ?" „Nici. Cred că mi-ar trage un toc de bătaie că umblu fără de respect". „Dar cu niște fete care te cunosc, cu prietene ale prietenilor tăi ai vorbi așa ?"* Mă privește încurcat. *„Nu, sigur că nu. N-ar mai vorbi cu mine. Mi-aș pierde respectul". „Atunci ? De ce te porți așa cu niște necunoscute ?" Martin* nu mai are ce spune. După cum nu poate răspunde nimic la această ultimă întrebare nici „colegul" de stradă *Anger Ștefan* (19 ani), lucrător sobar la „Progresul", care încearcă să ne demonstreze că ținuta lui extravagantă e justificată de considerente... estetice.

În concepția acestor doi tineri și a altora, acolo unde nu îi cunoaște nimeni, își pot îngădui orice, respectul față de ei și față de bunul simț pe care și-l impun în prezența oamenilor serioși — care i-ar putea combate și condamna — nu mai funcționează. Iată dar dezgolit ușuraticul concept al respectării bunelor maniere doar într-o societate la a cărei considerație îți, dar a încălcării acestora în prezența unor oameni care nu te cunosc și a căror opinie despre tine nu te interesează.

Ardelean Dumitru, lăcătuș la Trustul minier *Baia Mare,* a hoinărit o noapte întreagă prin orașul, deși acasă îl aștepta soția cu care e căsătorit abia de cîteva săptămîni. Dimineața, chefliu, a intrat la cofetăria *„Crinul"* unde a provocat un mic scandal, insultînd lucrători ai localului și consumatori. La miliție continuă să facă pe naivul — ditamai omul de 25 de ani — întrebînd mirat : *„Da ce-am făcut ?"* Văzînd că i se întocmește proces verbal de contravenție, are chiar îndrăzneala să amenințe în prezența noastră pe lucrătorul de miliție. *„Ne mai întîlnim, noi, don' șef !"*. Culmea, acest tînăr care abdică cu atîta ușurință de la disciplina etică a societății noastre e utecist, face parte dintr-o organizație puternică, muncește alături de oameni care pot sluji oricui de exemplu în muncă și în viața de toate zilele. Păhărelul de coniac pe care l-a băut în plus nu e, nu poate fi o scuză pentru asemenea comportare !

Mai mult decît orice surprinde la asemenea tineri concepția că nu fac nimic rău dacă în loc să vorbească civilizat într-un local, ei urlă, că nu e nici o nenorocire dacă se hîrjonesc în plină stradă îmbrîncind și călcînd trecătorii, că strada și localurile sînt ținuturi ale nimănui, „oaze" de domnie a bunului plac, unde pot face nepedepsiți tot ce le trăznește prin minte. Și mai dureros însă ni se pare faptul că, alături de „fanți" profesioniști, „trîntori" de meserie care-și tîrăsc lenea din cîrciumă în cîrciumă — în mod firesc purtători ai unor astfel de concepții, ținute, gesturi asociale — întîlnim tineri care muncesc sau învață, care au o poziție activă, constructivă în societate. Evident, scăpați de sub influența colectivelor din care fac parte ei sînt ușor atrași, pervertiți de roiul nociv al tăietorilor de frunză la cîini care putrezesc zi de zi în atmosfera cețoasă a barurilor, care îi atrag cu falsa lor superioritate, cu falsa lor detașare „superioară" de eforturile oamenilor muncii.

Am întîlnit în postura de corigenți la etica străzii, de contravenienți la normele comportării civilizate în public și alți tineri băimăreni.

Maziuc Maria (25 de ani) muncitoare la coop. *„Progresul", Dragomir Ileana* (22 de ani), fără ocupație — vagabondau pe străzi într-o ținută neglijentă și în același timp, indecentă, fixînd cu insistență pe bărbații care le ieșeau în cale. Stăm puțin de vorbă cu D.I. Aflăm că în ultimele nopți a dormit pe unde-a putut, cînd la hotelul *„București"*, cînd la *„Minerul"*, de fiecare dată în compania altui bărbat. *„De ce nu muncești ?"* Întrebarea o surprinde. *„E greu, e departe acolo unde mi se oferă serviciu".* Nu e adevărat. I se oferă un serviciu bun, bine plătit, o muncă pe care o mai prestează și alte fete, la 10 minute de mers cu autobuzul din centrul orașului ! Dar D.I., furată de mirajul vieții ușoare, fără muncă, își macină tinerețea în tovărășii dubioase, face pași repezi către infracțiune. Cu atît mai grave sînt faptele, cu atît mai iresponsabilă îi e atitudinea cu cît e căsătorită (soțul ei își satisface serviciul militar) și are chiar un copil, pe care a preferat să-l abandoneze în grija silită a mamei și surorilor, undeva, la Satu Mare.

Fără îndoială, prezența unor asemenea stridențe „morale" în ambianța de muncă și învățătură, de continuu efort creator în care se încadrează tineretul maramureșean este destul de rară. Tocmai de aceea gesturi și atitudini, moduri de viață, comportări ciudat dualiste ca ale tinerilor pe care i-am amintit sînt mai bătătoare la ochi, tocmai de aceea deranjează mai mult.

În aceste condiții ni se pare total insuficientă activitatea desfășurată de Comitetul municipal Baia Mare al U.T.C., de organizațiile U.T.C. din întreprinderile și instituțiile în care lucrează tinerii menționați pentru combaterea și corijarea hotărîtă a unor comportări și pseudo-filozofii care nu mai au dreptul la prezență în societatea noastră. Organizațiile respective, comitetul municipal nu trebuie să se mulțumească cu planuri de măsuri. Dimpotrivă, întreaga masă a tinerilor băimăreni trebuie mobilizată pentru eradicarea oricăror manifestări de parazitism, de imoralitate. Puținii purtători ai acestor „microbi" antisociali trebuie — dacă nu vor de voie — forțați să înțeleagă odată pentru totdeauna că etica străzii nu e facultativă, ci dimpotrivă, un imperativ permanent al societății noastre.

„...Existența unui puternic sector zootehnic reprezintă unul din indicatorii cei mai caracteristici ai unei agriculturi intensive, moderne. (...) Prin ridicarea productivității în zootehnie urmează să crească simțitor producția de carne, lapte și ouă, asigurîndu-se satisfacerea în mai mare măsură a cerințelor de consum ale populației".

(Din Cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU la Plenara C.C. al P.C.R. din 17—19 martie a.c.).

GEORGE IONESCU, inginerul-șef al C.A.P., secretarul comitetului comunal al U.T.C.

ION P. SAVA, președintele cooperativei agricole

TINERII DE LA C.A.P. TOPRAISAR VĂ ADRESEAZĂ ÎNTREBAREA:

VREȚI SĂ OBȚINEȚI PRODUCȚII MARI DE CARNE ȘI LAPTE?

și tot ei vă propun răspunsul

PROCEDAȚI CA NOI!

Topraisar — așezare în inima cîmpiei, a aridei zone din Dobrogea. Scăldat de căldura soarelui de primăvară timpurie, cîmpul s-a trezit din hibernare. Seva circulă tot mai intens în iarba grîului, mugurii stau gata să plesnească, iar tractoriștii — adesea numai ei — așează sămînța sub brazda unui pămînt fertil. Ocolim însă cîmpul și zăbovim la zootehnie, printre cei care, după mecanizatori, practică cea mai complexă meserie a agriculturii. La grajduri, la padocuri, la halele de păsări, la saivan, reținem imaginea a foarte mulți tineri îngrijitori. Cîți sînt? Cum se comportă ei în procesul muncii? Ce știu despre trecutul, prezentul și mai ales despre perspectiva zootehniei în cooperativa lor agricolă? Cum se pregătesc pentru a deveni mai utili în meseria pe care și-au ales-o? Iată întrebări cărora nu le cunoșteam răspunsul la începutul acestei săptămîni. Numărul mare de tineri ce lucrează în acest sector oferă posibilitatea formării unei prime impresii: ecoul hotărîrilor adoptate de către Congresul al VIII-lea al U.T.C. și de către Consfătuirea pe țară a Uniunii Tineretului Comunist, prin care se recomandă tinerilor de la sate să-și dăruiască întreaga lor putere de muncă întăririi și dezvoltării unităților agricole, aici, la Topraisar, s-a amplificat de la izvorul adeziunii totale a uteciștilor la programul de dezvoltare adoptat de către membrii cooperatori după cel de al IX-lea Congres al partidului. Cu unul, doi sau cinci ani în urmă, cînd li s-a solicitat acest lucru, au venit în zootehnie — sector cheie al producției — să pună umărul lor puternic, tineresc, pasiunea, hărnicia, elanul și setea de a învăța, temelie la dezvoltarea zootehniei.

...Activitatea tinerilor zootehniști de la cooperativa agricolă din Topraisar — un grăunte în marea holdă a generațiilor țării, conștient angajată în amplul efort de îndeplinire a sarcinilor stabilite de partid, un exemplu al dăruirii, al efortului depus în mod creator.

O tradiție este înlocuită de o alta...

— Într-adevăr, renumele Topraisarului e legat de rezultatele obținute în cîmp. De-a lungul anilor, ne-au fost atribuite drapele roșii de fruntași, diplome și medalii pentru producțiile obținute la grîu, porumb și floarea-soarelui. În prezent însă, cîmpul are un „concurent" serios — zootehnia. Sau, cum spuneam noi, o tradiție este înlocuită cu o alta, aceea a creșterii animalelor.

— Oare așa să fie, tovarășe președinte?

— Să punem mîna pe creion... Luăm în calcul ultimul an: 1969: 3 201 100 lei venit din creșterea animalelor, față de 4 979 800 lei obținuți din toate celelalte sectoare. Și nu luăm în calcul seceta care ne-a dat peste cap baza furajeră. Oamenii însă, prin eforturi mari, printr-o grijă deosebită față de fiecare furcă de lucernă sau braț de coceni, prin tot ceea ce a ținut de ei, au redus mult urmările acestei calamități. Producțiile obținute la ferma de oi, — în medie peste 6 kg lînă, 1,2 miei, și aproape 30 litri lapte — ne-au și adus prima medalie. Deocamdată, de argint, dar pentru noi are o semnificație deosebită: ne dă curaj, ne dovedește că dacă perseverăm putem dobîndi succese mari chiar dacă, cîndva, ne-a lipsit experiența.

— Printre cei ce merită laudele dumneavoastră sînt și tineri?

— Da, majoritatea...

Și iarăși este răsfoit carnețelul cu coperți de plastic în care tovarășul ION SAVA completează nu numai rubricile deschise pentru **producție, venituri și modalitatea de folosire a pămîntului**, dar și altele, cărora la prima vedere nu le deosebești sensul: **temperaturi, precipitații, cînd am semănat** — coloniile fiind deschise principalelor culturi, **oameni** — discuții cu ei, reacțiile acestora:

— 26 din 30, precizează președintele cooperativei, au o vechime în meserie mai mare de trei ani; iar alți 15 dintre cei mai în vîrstă au început munca de zootehnist pe cînd erau uteciști. Aș adăuga un amănunt: doar un singur îngrijitor mulgător de vîrstă utecistă n-a reușit, anul trecut, să-și îndeplinească planul. Numele celor mai buni? Nu este deloc greu să le rostesc: încep cu cei care lucrează în grajdul nr. 1 și închei cu cei care muncesc în grajdul nr. 7; continui cu ferma de păsări, cu cei de la oi și ajung la cei care lucrează în brigada de furaje...

ELENA BANCIU, secretara comitetului organizației U.T.C. din cooperativa agricolă

NIȚU AUREL, îngrijitor la tineretul taurin

Deci 29 de tineri au pus cu nădejde umărul lor viguros la ridicarea celui mai tînăr sector de producție al cooperativei, a cărui vîrstă nu depășește cu mult vechimea lor medie în meserie. Prin ei și sub ochii lor s-a dezvoltat în cea mai mare parte moderna așezare zootehnică din marginea de vest a satului. Grajduri simetric ridicate în care apa proaspătă vine neîntrerupt pe conducte, iar becurile se aprind în fiecare seară. Hale de păsări utilate cu benzi pentru administrarea hranei și pentru... culesul ouălelor, cu instalații automate de încălzire și pentru condiționarea aerului. De la mai puțin de 100 de vaci, în 1962, s-a ajuns acum la 650; de la cîteva oi, la 1500 — toate numai cu lînă fină; de la zero păsări la un rulaj medIu de 65 000. Dar, pentru fiecare vițel, pentru fiecare miel, pentru fiecare pui a fost nevoie de pricepere, de răbdare, de atenție, de muncă.

— Pe fiecare treaptă urcată spre succesele cunoscute astăzi, spre cele de mîine, cei 45 de tineri — intenționat i-am inclus și pe cei care nu mai sînt în evidența organizației U.T.C. dar pînă nu de mult au fost — își înscriu numele cu majuscule, ne mărturisea tovarășul președinte Ion Sava.

Iată, așadar, ce ne-a reținut lîngă semnatarii înfăptuirilor cu care se mîndrește întreaga cooperativă agricolă din Topraisar. Ne-am întreținut cu mulți dintre ei, ca la o adevărată „masă rotundă". Fiecare și-a spus părerea deschis, înfățișînd fapte, împliniri, greutăți, gînduri de viitor, împărtășind din propria experiență, învățînd de la ceilalți.

Ei înșiși despre meseria de zootehnist...

Dăm cuvîntul celor despre care am notat atîtea laude...

ELENA BANCIU, secretara organizației U.T.C. din cooperativa agricolă.

— Ne întrebați ce i-a apropiat pe tineri de meseria de îngrijitor de animale. După mine, pasiunea pentru o muncă se naște și crește atunci cînd îi guști frumusețea, practicînd-o. Către sugerarea acestei perspective ne-am îndreptat atenția noi, cei din comitetul U.T.C. Și, de ce să n-o spunem deschis, n-a fost deloc ușor. Mai la început, se știa foarte puțin despre această meserie. Cu cei care încercam să discutăm, să le explicăm pe cît puteam de ce este necesar să dezvoltăm creșterea animalelor — un sector în stare să ne aducă venituri mari și permanente, de ce este mare nevoie ca în zootehnie să lucreze cei mai harnici oameni, în final doar ce-i auzeai: „Eh, văcar, porcar, cioban, — nici o scofală! Să se ducă cine o vrea, cu nu mă duc!" Și iarăși trebuia s-o luăm de la capăt. În activitatea noastră am fost mult ajutați de către tovarășul președinte și de către tovarășul inginer zootehnist.

Cîteva adunări generale, un fel de discuții la fața locului, le-am ținut chiar pe linia grajdului. Acolo, tovarășul președinte, inginerul zootehnist, au vorbit cu căldură despre animalele cooperativei noastre, despre producțiile slabe obținute tocmai datorită faptului că lipseau oamenii cu pasiune pentru această muncă. Prin tot ce făceam, doream să dovedim, de fapt, că celui ce lucrează în zootehnie i se cer anumite calități. Dar, oricît ne amăra insuccesul, niciodată n-am acceptat să recomandăm decît pe cei mai buni tineri. De fiecare dată cîntăream bine omul: dacă avea voință și putere de muncă, dacă îi plăcea să învețe din cărți și din experiența celor cu vechime în meserie, dacă ne puteam baza pe el, îl recomandam altfel nu! Astfel am ajuns ca, dacă la început trebuia să-i căutăm noi pe tinerii care să lucreze în zootehnie, după un timp ne căutau ei. Cu cei mai mulți dintre aceștia ne mîndrim astăzi...

NICOLAE DODAN, îngrijitor la vacile cu lapte.

— Acum doi ani și ceva, după numai cîteva zile de muncă în sector, era să plec. Să fiu sincer, mi se părea foarte greu. Zilnic să îngrijesc 13 animale nu era ușor, mai ales că nu aveam nici îndeminare. Am fost la tovarășul președinte cu cererea în mînă. Parcă îl văd. S-a uitat la mine foarte nedumerit: Cum mai, Nicolae, tocmai tu?! Zău că nu mă așteptam. Ce vor spune ceilalți? Cum va fi apreciată atitudinea ta de către organizația U.T.C. care te-a recomandat ca pe cel mai bun? Eu zic să te mai gindești...

A doua zi a venit la mine tovarășul inginer Ionescu, secretarul comitetului comunal al U.T.C. Vă mai amintiți tovarășe inginer? M-ați întrebat: Ce-am auzit despre tine, e adevărat? Știam despre ce este vorba și-mi era și mie rușine. Nu, zic eu, m-am răzgîndit. Am rămas, și aici sînt și astăzi! După un timp mi-am dat seama de greșeala care aș fi făcut-o. Acum n-aș mai schimba meseria mea pentru nimic. Am atîtea mulțumiri și, apoi, închipuiți-vă, cu laptele mulș de mine într-o zi pot fi hrăniți aproape o mie de copii în fiecare dimineață. E puțin?...

Ing. GEORGE IONESCU — secretarul comitetului comunal al U.T.C.

— Vorbim de dragoste pentru meserie. Aș dori să vă relatez o întîmplare. Cu vreo 10 zile în urmă Șaban Orhan a cerut să meargă să se califice în meseria de mecanizator. Am încercat să-l conving să rămînă, dar n-a vrut în ruptul capului. Vreau să mă calific mecanic pentru că uite și aici, în zootehnie, e nevoie de mecanici. Și nevoile vor crește pe măsura introducerii mecanizării. Bine, i-am spus, du-te. Am căutat pe altcineva să vină să lucreze în locul lui. Astăzi de dimineață l-am întîlnit în sector. Mi-a spus că s-a răzgîndit. Că rămîne la lotul său de vaci. Iată că, aș zice eu, pasiunea — acest adevărat magnet al meseriei —, a acționat mai puternic decît orice. Și cred că încă foarte mulți alții ar fi procedat la fel.

Ne-au fost relatate încă alte fapte, episoade, întîmplări. Toate întregesc ideea că dragostea față de meseria către care au fost îndrumați tinerii, cu pricepere, cu răbdare, izvorăște din practicarea ei. La cooperativa agricolă din Topraisar acest fapt se profilează clar în rezultate. În primele două luni și jumătate ale acestui an, de pildă, producția de lapte obținută este dublă, comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut și cu aproape o sută de litri superioară celei planificate. Cu șapte sute și ceva de hectolitri a fost depășită cifra reprezentînd contractul pentru perioada parcursă de la începutul anului. De asemenea, au fost livrate 340 000 ouă — reprezentînd mai bine de o treime din planul anual. Contribuția tinerilor la realizarea acestui succes este redată convingător de cîștigul realizat în primele două luni ale anului, luat în comparație cu media înregistrată în cadrul întregului sector zootehnic. Am luat, prin sondaj, cazul cîtorva îngrijitori tineri.

ȘABAN ORHAN, îngrijitor mulgător

ALIM ADNAN, îngrijitor la viței

Numele și prenumele	Total retribuție cuvenită lei	Avans primit lei
Sarageali Firdeș	3 658	2 378
Memet Selim	2 340	1 521
Adnan Alim	2 316	1 505
Șaban Orhan	2 560	1 664
Ilie Elisabeta	2 123	1 380
Velixar Constantina	2 229	1 449
Zeidula Ghiulserim	2 725	1 771
Seladin Ecrem	2 516	1 635
Nadolu Gheorghe	2 010	1 360
Băiescu Ion	2 644	1 719
Media realizată de către tinerii îngrijitori de animale	2 254	1 461
Media realizată pe total sectorul zootehnic	1 998	1 296

GEORGE IONESCU — inginer șef al C.A.P.

— Nu putem spune că nu avem rezultate bune în zootehnie. Dar, numai simplul fapt că ne-am depășit planul înseamnă că am făcut totul? Eu cred că nu. Toți știm că Memet Selim a obținut anul trecut de la lotul său circa 18 000 litri lapte, Ever Gani, 17 000 litri, Dumitru Șoacăț 16 100 litri. Alții, însă, au realizat mult mai puțin. Știu ce vreți să-mi spuneți — îi oprește dumnealui pe cîțiva care încercau să protesteze. Planul e diferențiat pe fiecare vacă furajată, în funcție de rasă, de productivitatea ei. Aici am și vrut să ajung. Dar știm noi care este potențialul fiecărui animal? Influențăm noi prin ceva, cum ar fi firesc, creșterea producției de la o zi la alta? Ei, acum aș vrea să-mi răspundeți.

AUREL NITU, îngrijitor mulgător.

— Eu am, poate, cele mai slabe rezultate din cadrul fermei. Știu, am și eu partea de vină, dar aș vrea să spun că și alții se fac vinovați de acest lucru. Am să fiu cît se poate de clar: În caietul de grajd notăm zilnic producțiile realizate de la fiecare vacă furajată. Niciodată însă nu ne uităm și a doua zi în coloanele caietului, nu ținem seama de aceste notițe cînd furajăm, cînd întreprindem alte acțiuni în cadrul lotului, a zootehniei în general. Și ar trebui s-o facem neapărat. Pentru aceasta tovarășii șefi de fermă ar trebui să ne lase caietele la îndemînă, nu să le închidă cu șapte lacăte — pentru a observa și prin desfășurarea coloanei de cifre care este efectul a ceea ce am făcut în plus s-au n-am făcut, de unde provin diferențele de producție de la o zi la alta, existente în rubrica deschisă fiecărui animal. Și mai e ceva. Cred că ar fi bine ca și la noi să se comunice, săptămînal, realizările obținute de fiecare. Ar stimula și mai mult oamenii tocmai către acea îngrijire diferențiată — secretul influențării pozitive a rezultatelor grupei de animale.

GEAMIL RIDVAN, tehnician, șef de fermă.

— Sînt zilnic în sector, discut cu oamenii, îi observ atent. Și pot spune că cei mai mulți sînt minunați, pun tot sufletul în ceea ce fac. Uneori, însă, devin neputincioși. Neputincioși pentru că se pare că știm prea puțin din știința aceasta zootehnică. Aproape toți îngrijitorii noștri au urmat învățămîntul agrozootehnic, dar nu putem spune că au deprins, pînă în amănunt tainele acestei meserii. De altfel, omul nu poate spune că a terminat cu învățătura oricît de bătrîn ar fi, oricîtă experiență ar avea și indiferent cît de bune sînt rezultatele lui. Iată de ce spun că, introducerea, vinerea, a zilei îngrijitorului de animale — cînd să se prezinte filme documentare, conferințe, aspecte din experiența altora cu rezultate mai bune ca ale noastre — ar fi deosebit de necesară. Această zi ar putea deveni, în ultimă instanță, momentul deșfășurării unui adevărat schimb de experiență în care să se dea răspuns la toate întrebările pe care le ridică activitatea fiecăruia dintre noi. Mai ales pentru cei tineri în meserie ar fi cea mai eficientă formă de integrare, factorul determinant în îmbogățirea cunoștințelor profesionale.

ELENA BANCIU.

— La cele spuse de tovarășul Geamil putem da un exemplu foarte potrivit — Maria Buciumoiu, îngrijitoare la păsări. Dumneaei, deși este de puțină vreme îngrijitoare, a reușit să se impună. La început, cînd o vedeau mereu cu o carte în mînă unii chiar mai glumeau că „tocește". A învățat însă mult mai multe lucruri decît s-au predat la cursurile agrozootehnice. Acum, mortalitatea puilor de găină a fost, în echipa ei, mult mai mică decît în celelalte. Îngrijitoarele cu mai mulți ani de activitate o respectă și nu de puține ori vin să o întrebe „cum scriu cărțile că trebuie să facă ba una, ba alta".

Valențe noi ale profesiei de zootehnist...

Profesia de îngrijitor de animale are la cooperativa agricolă din Topraisar și alte valori ce nu pot fi cuprinse în cifre. Creează nume, dă personalitate, schimbă concepții. Redăm cîteva cazuri. Ioana Manciurea, cine era ea pînă acum patru-cinci ani? Era harnică, se remarcase prin ceva? Nici chiar vecinii n-au putut-o portretiza. Trecea neobservată. Cine e acum Ioana Manciurea? La întrebare îți dau răspuns prompt și copiii: e cea mai bună operatoare de la incubator. Se vorbește despre dumneaei în ședințe, fotografia își are „rezervat" un loc permanent la panoul fruntașilor. Prin hărnicie, această tînără de 24 de ani și-a înscris numele printre oamenii de prestigiu ai comunei.

Aducînd vorba despre un alt actual fruntaș, Amdi Șaragialî, toți îi-l descriu: foarte harnic, e un băiat de toată isprava. Președintele cooperativei agricole, ca și secretarul organizației U.T.C. adaugă: este, pentru că „l-am urechiat" cînd a trebuit. O luase razna. Nimeni nu se mai înțelegea cu el, făcea ce vrea, întîrzia de la program, bea... Îl cunoșteam, fondul îl avea bun. O jumătate de an a fost urmărit atent în tot ce face. A primit și o sancțiune pe linie de organizație. Iubea, în schimb, animalele. În ultimă instanță i-am spus: ori zootehnia, ori tu cu ale tale. A ales zootehnia... Acum, cînd trece pe stradă și cei mai în vîrstă îl salută, își ridică pălăria în fața lui Șaragialî fruntașul, dar și în fața lui Șaragialî omul.

În rîndul din față, cum spun cei din Topraisar, sînt așezați și alții dintre cei care și-au ales ca meserie îngrijirea animalelor. Nicolae Dodan, Dumitru Șoacăț, Gheorghe Nadolu, Constantin Ghindeanu, Orhan Șaban iată doar cîteva nume care redau convingător figura acelora care, prin munca lor, determină realizarea unor producții mari, ridicarea necontenită a cotei veniturilor bănești. Și, totul s-a obținut perseverînd, încurajînd pasiunile.

Profesia de îngrijitor de animale a intrat la Topraisar în rîndul celor mai stimate și prețuite meserii. Și, tinerii zootehniști de aici o recomandă tuturor acelora care își îndreaptă privirile către poarta ei, permanent deschisă hărniciei, demnității, tinereții.

Fereastră spre viitor

Programul național privind dezvoltarea zootehniei și creșterea producției animaliere adoptat la recenta Plenară a Comitetului Central al partidului are o importanță excepțională pentru progresul agriculturii noastre, constituie terenul fertil de afirmare a hărniciei și capacității creatoare a tinerei generații. Prevederile sale vor determina — cu siguranță — și la Topraisar schimbări profunde în actualul plan de perspectivă ce jalonează activitatea membrilor cooperatori. Dar, pentru că noi cunoaștem îndeaproape conținutul programului aflat pe masa de lucru a țăranilor cooperatori de aici, despre el vom vorbi. Le acordăm atenția cuvenită întrucît la fiecare capitol, ca o continuare a drumului ascendent, sînt adăugate valori impresionante. Această „fereastră spre viitor" deschisă cu matură chibzuială, cu realism și cutezanță cheamă și îmbărbătează, dînd înfăptuitorilor ei forțe înzecite. În 1970, de pildă, ferma de vaci va ajunge la 750 capete. Creșterea păsărilor va dobîndi valențe noi, prin realizarea cooperării cu Întreprinderea agricolă de stat Kogălniceanu. Ca urmare a sporirii efectivelor, dar mai ales a creșterii productivității acestora, pe poarta sectorului zootehnic al cooperativei agricole din Topraisar vor ieși produse în valoare de peste **patru milioane lei.** Valoarea lor va spori prin depășirea angajamentului formulat de către tineri **de a livra peste plan 207 hectolitri lapte și aproape o sută de mii de ouă.**

Să înmulțim cu doi cifra care va constitui bilanțul la sfîrșitul acestui an și vom avea perspectiva anului 1975. Despre această perspectivă tinerii de la Topraisar vorbesc cu siguranță înfăptuirilor de pînă acum. Bazîndu-se pe faptul că, începînd chiar cu acest an, întreaga suprafață a cooperativei va beneficia de binefacerile irigațiilor, că suprafețele rezervate bazei furajere au crescut, iar prin prezența apei, a îngrășămintelor chimice în cantități mai mari, a soiurilor mai valoroase vor deveni incomparabil mai productive, prevăd de pe acum depășiri substanțiale.

Despre toate acestea ei, îngrijitorii de animale de la Topraisar, vorbesc cu multe amănunte, cu cifre care, adesea, scapă și unui contabil. Dar despre ce vorbesc ei cu și mai mare interes este **perspectiva** muncii lor pe care o leagă nemijlocit de mecanizarea lucrărilor grele, de introducerea unor tehnologii avansate, de mare eficiență. „Două sarcini cheie stau în fața organizației noastre, ne spunea inginerul George Iliescu. Una — **continua specializare a îngrijitorilor,** și a doua — **pregătirea celor care vor veni să lucreze.** Ne dăm seama că pentru a obține producții sporite de la un an la altul, nu mai sînt suficiente cunoștințele acumulate pînă acum, metodele pe care le-am folosit, organizarea activității în general". Notînd cele spuse de tovarășul inginer ne gîndeam că nu cu mulți ani în urmă și aici, la Topraisar, se discuta modest despre necesitatea însușirii unor noțiuni minime, despre introducerea disciplinei în muncă și mai puțin despre organizare. Se observă că au trecut într-o nouă etapă, în etapa în care se ridică problema aprofundării cunoștințelor acumulate, cînd se vorbește de intensificare a producției agricole prin asimilarea celor mai înaintate metode de creșterea animalelor, despre pătrunderea în „intimitatea" tainelor profesiei de zootehnist.

...Treizeci de tineri din Topraisar, un grăunte din marele lan al promoțiilor de zootehniști din anii noștri, își aduc contribuția la continua consolidare a cooperativei lor agricole, însușindu-și și practicînd cu pricepere și pasiune o importantă meserie a satului. Treizeci de tineri din Topraisar invită acum, în primele zile de activitate după apariția Programului național privind dezvoltarea zootehniei și creșterea producției animaliere adoptat la recenta Plenară a Comitetului Central al partidului la o înrolare activă a tinerei generații în rîndul celor ce-și consacră eforturile dezvoltării acestui important sector al agriculturii.

Reportaj-anchetă realizat de GH. FECIORU

ÎN MARILE CARTIERE

REPERTORIU CINEMATOGRAFIC MINOR ?

(Urmare din pag. I)

realizează anual în lume, noi nu putem alege 200, nici a zecea parte din ele deci, care să corespundă ideologic, tematic și artistic ideilor societății noastre socialiste. E vorba doar de permanentizarea nedorită a unor false criterii prin care se eludează factorul educativ, prin care, în total dezacord cu realitatea, se menține un climat artistic periferic.

PRODUCȚIA SPECIALIZATA ÎN DEGRADARE ESTETICĂ ȘI MORALĂ

Istoria cinematografului, la cei peste 70 de ani ai săi, e istoria unei lupte pentru dreptul de a fi recunoscut ca artă. Se știe, în acest sens, de extraordinara „rezistență" a intelectualilor, de refuzul lor de a nu considera, multă vreme, filmul decît o *distracție* de bîlci. Conciliant în ce privește cinematograful, deși amintea că „el în sine este ceea ce este și e considerabil", Tudor Arghezi spunea odată malițios: „Cinematograful e un mijloc nu o artă. El e prea necesar și bine venit ca să mai simtă nevoia de titluri împrumutate și nu e artă cum pictura nu e pensulă, sculptura nu este daltă, sau condeiul literatură. Desigur, sublocotenentul e flatat să i se spuie: Trăiți domnule căpitan, dar gradul și solda lui nu se schimbă. E ca vorba: maestre, sînteți extraordinar..."

Că a fost sau nu, că mai e sau nu socotit artă, cinematograful a avut de luptat cu mijloacele tehnice, cele ale producerii unui film și cele ale justificării existenței sale — contactul cu publicul, contact reprezentînd și el tot o chestiune de tehnică.

În aceeași discuție care a avut loc cu mulți ani în urmă, din care am reprodus citatul de mai sus, a fost făcut cunoscut și un punct de vedere exact, cel al esteticianului Ion Frunzetti: „orice artă cuprinde în sine și un anumit grad de tehnică. Tehnica nu ține însă de esența artei respective ci doar de transpunerea imaginii într-un material dat. Cînd e vorba de turnarea unei statui de bronz se recurge de asemenea la tehnică, dar nimeni nu neagă pentru aceasta sculpturii calitatea de a fi artă. Arhitectul se folosește de un complex de tehnică pentru a-și desăvîrși opera și totuși arhitectura continuă să fie socotită artă... Ceea ce a rămas neartistic în filmul de azi nu e datorat filmului ci lipsei de talent și de inteligență artistică a celor care-l realizează..."

Prin imensa cerere, foame — am putea spune — de filme care a dus la extraordinara dezvoltare tehnică a platourilor și a aparaturii de proiecție, a rezultat o „reautorizare" a unei vechi dileme: *cinematograful — artă sau industrie*. Desigur, apărătorii artei a 7-a afirmă „filmul e artă— cinematograful e o industrie"... Și lucrurile s-au inversat, acum intelectualitatea apără filmul ca artă iar — culmea — „denigratorii" lui se află în postura modernă a unui cal troian: ei sînt industriașii care au făcut din film una din cele mai rentabile afaceri, marfa cu cea mai mare desfacere la un public care se numără cu sutele de milioane.

„Neartisticul" din filmul contemporan nu acuză în principal lipsa de talent și inteligență ci, mai degrabă, degradarea lui etică și estetică. Există în occident o tristă specializare a unor studiouri și a slugașilor lor, regizori, scenariști, actori în a realiza filme submediocre artistic sau de-a dreptul pornografice, criminale, „specializare" căreia-i corespund publicații reclamă de mare tiraj, plus o vastă rețea de săli de spectacole.

Ba chiar s-a inventat și un fel de anticameră, cale sigură de acces pentru public neomogen ca nivel de cultură, o categorie de filme de mijloc, global denumite „deconectante".

S-au găsit și false premise care să le explice menirea prin... nevoia omului contemporan de a se destinde după eforturile pe care le cere complexitatea social-politică și tehnico-științifică a secolului XX. De aici, numărul imens de filme care impun, în afara biletului de intrare, o totală absență de criterii artistice și morale în receptarea lor. Nu putem ignora nevoia de distracție dar nici nu putem admite ca aceasta să fie „satisfăcută", în proporție majoritară, cu cele mai rudimentare produse ale cinematografului. Și nu e întîmplătoare opțiunea marelui public pentru filmele care dezbat autenticele probleme ale timpului nostru. Amintim în acest sens, succesul la noi al unor filme ca „Nouă zile dintr-un an", „Procesul de la Nürenberg", „Planeta maimuțelor", „Un om pentru eternitate" etc. *E lesne de concluzionat că cinematograful e în declin — opinie care e vehiculată insistent chiar și în paginile unor publicații de ținută intelectuală de la noi, — ci ideea că filmul nu e subprodus artistic de larg consum.* Așa cum dezvoltarea poligrafiei nu justifică în nici un fel valoarea sau nonvaloarea literaturii, nici dezvoltarea tehnicii cinematografice nu are nici o legătură cu mesajul artei filmului. Sub scuza de ultimă oră „producție de consum", nu se ascund decît interese extraartistice care să facă din cinematografie o simplă dar bănoasă afacere.

DOUĂ „PURISME" LA FEL DE NEACCEPTABILE

Dacă e de neconceput accesul pe ecranele noastre a unor asemenea producții, mai ales dintre acelea care incită la violență și imoralitate, nu putem neglija nici mentalitatea dăunătoare care persistă atît în critica de film cît și în rețeaua difuzării. Prima ignoră total filmul comercial, filmul „produs de larg consum", neexersîndu-și competența decît stimulată de filmele valoroase, filme care (și acum „intervine" difuzarea) rulează adesea în săli mici, ieșind repede din circuit, în timp ce filmele minore, titulatură blîndă pentru diverse pelicule polițiste sau fals amuzante, rețin programul marilor săli.

Asupra rațiunilor ideologice și financiare care prezidează producerea filmelor „divertisment", de „consum" în afara unor serioase criterii estetice și morale, e necesar să revenim, punînd la dispoziția spectatorului nostru datele necesare pentru ca el însuși să poată judeca cu temei ceea ce vede uneori pe ecran.

Seară de amintiri „George Bacovia"

Comitetul U.T.C. al sectorului 5 a organizat recent la Tehnic-Club o seară de amintiri consacrată poetului George Bacovia. Cu acest prilej s-a deschis și expoziția „George Bacovia — omul și opera", ale cărei exponate înfățișează cîteva aspecte din viața și munca neîntreruptă a poetului în decursul a peste 50 de ani de activitate. În acest cadru, prielnic evocării personalității lui Bacovia, Agatha Grigorescu-Bacovia, soția poetului, împreună cu fiul acestuia, Gabriel Bacovia, au dezvăluit unele aspecte mai puțin cunoscute privind stilul de lucru al autorului „Plumbului". S-a remarcat, îndeosebi, sensibilitatea lirică bacoviană, caracterul ei profund meditativ; de asemenea, s-au dezvăluit și unele amănunte privind motivele de la care a plecat poetul atunci cînd a scris poeziile: Plumb, Poemă finală, Serenada muncitorului, Liceu, Decor Gri, Cu voi etc.

Toți cei prezenți au adresat, apoi, întrebări familiei poetului, care a completat, prin răspunsurile date, profilul spiritual și caracterul aceluia care a fost omul și poetul Bacovia. În încheiere, actorul Ion Gh. Arcudeanu, de la Teatrul „Ion Creangă", a citat din versurile poetului.

M. C.

CRONICA LITERARĂ

MATEI ILIESCU

de Radu Petrescu

Radu Petrescu rescrie cu mijloace moderne un roman de pe la 1900. „Subiectul" este de o banalitate ostentativă sau demonstrativă: într-o „nefericită împrejurare" părinții lui Matei Iliescu părăsesc Bucureștii instalîndu-se în N, „obscur orășel de provincie" unde tînărul va întîlni pe Dora, soția unui avocat cu mult mai în vîrstă decît ea. Premisele „triunghiului conjugal" fiind puse, romanul ar fi, privit în acest fel de tot superficial, relatarea iubirii ilicite dintre Dora și Matei în mediul linear, lipsit de surprize, al provinciei. În realitate Radu Petrescu este un prozator de o mare subtilitate, romanul bazîndu-se pe o bine susținută dedublare a eroului. Matei Iliescu este tînărul inocent care experimentează cu infinită timiditate iubirea dar și estetul care aspiră la stilizarea tuturor trăirilor. Din această dublă condiție rezultă dramatismul subteran al „banalelor" scene provinciale. Voința de a trăi o iubire „frumoasă" se întîlnește cu niște resurse perisabile și efemere care nu izbutesc să susțină stilul înalt, ficțiunea ideală în care proiectează eroul „proza" provincială. Matei Iliescu este un himeric iluzionat de posibilitatea ridicării la scara sa estetică a unei existențe banale și cenușii. „Existența în cer" a personajului creează iubirii un regim special și privilegiat, un sistem complicat de semnificații care transcend o realitate repetabilă și perisabilă. Oricît de subtilă ar fi însă această proză, oricît rafinament ar dovedi autorul, destrămînd mirajul pe care îl creează cu o finețe într-adevăr remarcabilă, nu putem să nu observăm că avem de fapt de-a face în **Matei Iliescu** cu vechiul inadaptabil, însă pentru care o mare capacitate de iluzie și de ficțiune trădează de fapt o slăbiciune fundamentală, incapacitatea de a recunoaște în mod adecvat realul. Funcțiunea imaginativă este, altfel spus, compensatorie. Eroul este victima propriei iluzionări susținută de o inteligență și sensibilitate față de care lumea și cu atît mai mult „provincia" par cadre schematice lipsite de orice complexitate. Matei Iliescu își divulgă la un moment dat modul deficitar de a privi lucrurile: „lumea care mă înconjoară îmi pare că este — îi spune el Dorei — o figurare a mea, propria mea statuie". Sau, după ce încercarea de a reface legătura cu Dora eșuează, personajul cade în golul pînă atunci contemplat de deasupra: „Din ziua cînd nimeni nu răspunsese la soneria lui și înțelesese că Dora nu voia să-l mai vadă și se simțise singur, abandonat, amenințat și căzuse apoi în golul de care se temuse. Matei trebuie să remarce că golul nu era gol, probabil, își spuse, pentru că, înainte ca el să fi ajuns acolo, fusese umplut în acel trup care creștea și se umple mereu și care, oricîtă oroare îi produsese la început recunoașterea, era al lui și față de care, acum că nu-i mai dădea ocoale pe deasupra, ca la mare, ci coborîse în spațiul lui, încerca perplexitățile și satisfacțiile celui care pe neașteptate, făcînd colțul unei străzi, s-ar pomeni în fața propriei statui. Lumea rămînea independentă de el, dar în același timp lumea văzută de el era propria lui imagine, propria lui statuie".

Așadar, complexitatea romanului izvorăște dintr-o situare neadecvată a personajului chiar dacă această situare este proprie și definitorie. Eroul umple cu propria sa construcție ficțivă golul ce i se pare că-l înconjoară. Dacă sub regimul iubirii el crea o lume fictivă numai **echivalentă** golului enorm, dispariția iubirii coboară ficțiunea din „cer" în chiar golul resimțit mereu de erou. Matei Iliescu ilustrează o constituție subiectivă deficitară iar romanul este transcrierea salturilor neașteptate pe care o subiectivitate „imperialistă", expansivă le face între real și imaginar. Subtilitatea prozatorului nu se relevă doar în manieră, în scriitură, cît mai ales în intenția sa de a surprinde valoarea negativă a personajului tocmai în momentele înalte ale existenței lui sufletești. Romanul este conținut de fiecare capitol sau, să spunem așa, el reîncepe din nou cu fiecare, în măsura în care toate întîlnirile cuplului de îndrăgostiți sînt, într-un fel, simple pretexte pentru divulgarea unor raporturi mai adînci între erou, Matei Iliescu, și asumarea realului.

Problema romanului nu este de fapt complexitatea iubirii ci a cunoașterii din perspectiva unui erou pentru care lumea reală intră în iremediabil conflict cu aceea fictivă. Personajul are ambiția de a fi **recunoscut** de ficțiunile pe care le creează, trăiește în virtutea unui obscur complex al paternității. Din ființa actuală a Dorei el recompune o alta, fictivă, prin suprapunerea unor imagini anterioare scoase din fragmente biografice, din similitudini cu universul lecturilor copilăriei etc. Proustian, Matei izbutește să-și creeze reflexe compensatorii la parfumul puternic și îmbătător al narcisei. Sub iluzia că iubirea creează o comuniune ideală, un spațiu sufletesc de o mare înălțime și puritate se ascunde însă un egoism al cunoașterii absolutiste, fără hotare. El pune în mișcare un adevărat sistem de micșorare, de transformare în derizoriu și meschin a celorlalți, a lumii provinciale. Contactul cu aceasta are loc de la mare distanță, eroul vrînd să spună că are **altitudine** în relațiile întîmplătoare și neesențiale, de unde oamenii îi par mici. Realitatea asupra căreia el este suveran o constituie lumea ficțiunii. Dar în experimentarea acestui mod de a privi lucrurile, de sus, intră chiar iubirea care îi întreține combustia sufletească expansivă. Din partener ideal al unui raport întemeiat pe comuniune și distincție sufletească eroina devine victimă a experimentării „cunoașterii absolute". Fiecare întîlnire se transformă, astfel, într-o lungă, obsesivă incursiune în biografia fictivă, imaginată, a victimei asupra căreia eroul dorește să aibă suveranitate necontestată și recunoscută. Asistat de o Doră tot mai absentă, incapabilă să se recunoască în ficțiunile în care e proiectată, Matei are o existență improbabilă și lipsită de identitate reală. El se confundă cu subiectivismul propriilor ficțiuni. Înstrăinarea devine evidentă pe măsură ce eroina își dă seama că nu e decît un instrument al imaginației lui. Ea nu se poate recunoaște în trecutul fictiv construit de Matei iar acesta, la rîndu-i, nu se poate imagina în viitorul de care eroina are nevoie. Iluzia comuniunii se destramă, ficcare trăiește un timp cu totul diferit de cel fictiv. O dată cu sentimentul **puterii** de a crea o realitate fictivă eroul cunoaște și gustul amar al acestei puteri care nu poate produce decît înstrăinare și pierdere.

Radu Petrescu n-a scris un roman „explicit" în sensul celor spuse de noi. Se poate ușor observa că autorul e informat și chiar deprins cu ultimele noutăți ale tehnicii „romanului" modern. Se poate discuta, firește, dacă ambiguitatea realității interioare a romanului îi sporește ori îi scade valoarea. Dincolo de aceasta, însă, cartea suferă de o oarecare monotonie și chiar, uneori, puerilitate. Înțeleg faptul că vrînd să sublinicze complexitatea sufletească a eroului autorul a conferit dialogului o banalitate ostentativă însă cu greu se poate admite excesul de replici puerile puse în seama acestuia. Firește, cei doi își creează un limbaj special, neînțeles de ceilalți, un mod de a comunica dincolo de banalele cuvinte înscrise în dialoguri indiferente. Plăcerea jocului, a ficțiunii năzuiește să creeze o stare pură, inocentă. Scriitorul este un „prețios", cultivă conștient un „stil" vetust. Din limbaj al iubirii, stilul acestei ficțiuni devine obsesie pură, în cele din urmă lipsă de măsură. Romanul însuși simulează ticurile unui stil care l-a acaparat, devenind ori fiind pe cale să devină manierist. Fapt surprinzător însă este că dragostea „pură" se încarcă de efluviile uneori cam lascive ale unui stil somptuos, clipocitor, plin de voluptăți mătăsoase. Codul prin care se înțeleg cei doi („plutirea") mai mult decît prin ce-și spun atinge negativ „înălțimea" iubirii maculînd-o înainte de a deveni ea însăși impură. Această lume fictivă (creată din abolirea unui timp rigid, din amintiri suprapuse, ipostaze trecute, din imaginarea unor stări „plutitoare" etc.) în care trăiesc eroii acționează prin caracterul ei **stilistic** asupra conținutului pe care este, de fapt, menită să-l conserve, să-l păstreze intact. Puritatea, frumusețea, valoarea morală a iubirii înalte se opun stilului care le acăparează și transformă pe măsura lui. Această curioasă întoarcere a limbajului, a „codului" menit să conserve un conținut chiar împotriva acestuia mi se pare aspectul cel mai discutabil al romanului. El poate fi și un efect calculat dar nu mai puțin discutabil.

C. STĂNESCU

ÎNTÎLNIRE CU CAPODOPERA

VIRGIL BRĂDĂȚEANU

ROMEO ȘI JULIETA

de WILLIAM SHAKESPEARE

Romeo și Julieta, tragedie în cinci acte de William Shakespeare, se ridică printre capodoperele lumii o dată cu ceea ce s-ar putea numi revelația iubirii, elevată și definitivă, statornicindu-se prin tot ceea ce dragostea semnifică în frumos și noblețe pentru oameni. Este o capodoperă nemuritoare pentru că pătrunde, cuprinde și relevă prin iubire absolutul și sublimul, ca nevoi și posibilități umane, rămîne astfel fiindcă o face prin rare valori poetice! Nicicînd, în nici o altă operă pînă atunci iubirea nu însemnase atît de mult, de fapt totul; nicicînd manifestarea iubirii nu purtase atîtea semnificații de înaltă capacitate umană. Nicicînd pînă atunci și niciodată după aceea cu atîta credință în poezie, cu atîta nobilă pasiune în dăruire, iubirea nu-și cîntase cîntecul de fericire și nu-și impusese calitatea de minune a vieții, o dată cu capacitatea de-a înfrînge vrăjmașii și-a biruit chiar moartea. Eroii lui Shakespeare înfruntă lumea, prejudecățile medievale, vrăjmașii care îi fac să vadă în moarte calea unică, și definitivă de unire, paradoxal singura lor posibilitate, profund tragică, de-a mai concepe și accepta ideea existenței.

Se știe că legenda lui Romeo și a Julietei pleacă de la situații reale în Italia, la începutul secolului al XIV-lea, pe vremea lui Bartolomeu della Scala, că pe Montecchi și Capeletti, cele două familii în dușmănie, îi pomenește Dante în *Purgatoriu*. Legenda, născută din fapte, a prins viață literară într-o nuvelă a lui Masuccio Salernitanul (1476), a fost prelucrată apoi de diferiți scriitori și în a doua jumătate a secolului al XVI-lea a ajuns în Anglia. Acest material l-a folosit Shakespeare spre a scrie în 1594. *Tragedia lui Romeo și-a Julietei*, publicată pentru prima dată în anul 1597, ajunsă în scurtă vreme la o a doua ediție și totodată în grațiile publicului insular. Poemul tragic al iubirii s-a impus degrabă prin multiplele sale semnificații umaniste, prin prezența iubirii tinerilor în conflictul de sînge și de ură dintre familiile lor, Montague și Capulet, prin înțelegerea superioară pe care o manifestă și o impun oamenii Renașterii, călugărul Lorenzo și cuceritorul Mercutio, el însuși primă simbolică victimă a vrajbei.

Shakespeare — care crease pînă atunci parte din așa-zisele cronici și cîteva din principalele comedii — dădea prin Romeo și Julieta întîia sa tragedie, piesa în care dezbătea probleme dramatice ale vieții, impunînd angajarea fierbinte a spectatorilor față de soarta tinerilor săi eroi, a iubirii. Dramaturgul a creat două caractere nemuritoare, hărăzite cu o putere miraculoasă de a exista rămînînd, paradoxal, în viață chiar dacă în paginile cărții sau pe scenă mor. Trăiesc pentru că pierirea lor n-a fost acceptată de nimeni, nefiind de conceput moartea acolo unde e dragostea nemuritoare.

Romeo și Julieta, deschide seria marilor tragedii ale iubirii în opera lui Shakespeare, pentru că tragedie a iubirii este și *Othello*, așa precum tragedie a dragostei paterne înșelate poate fi socotită *Regele Lear*. De altfel, iubirea, simțămînt suprem și constitutiv al existenței în expresiile sale esențiale, este prezentă în întreaga operă shakespeareiană. Dragostea și ura, dragostea și infamia, dragostea și trădarea, dragostea și nerecunoștința, dragostea și tot ceea ce este făcut să o amenințe, dragostea și moartea și pretutindeni dragostea mai tare decît moartea — este prezentă și slăvită în opera marelui umanist. Dragostea, ca permanență a vieții, cu înaltele ei semnificații, cu speranțele, căderile cu deliciile și chiar echivocurile ei, animă lumea creată de „marele Will". Dragostea, pietatea filială, ca și aceea pentru frumoasa fecioară Ofelia, dragostea de adevăr și nevoia de dreptate îl poartă pe Hamlet, dragostea îi stăpînește pe eroii pămînteni și nepămînteni din *Visul unei nopți de vară*, dragoste este în *Cum vă place*, despre dragoste ar vrea să fie vorba și Sir John Falstaff, dar nicăieri atîta poezie ca în *Romeo și Julieta*, atîta adîncime în a simți și atîta bucurie în a cînta iubirea. Eroii săi trăiesc minunea, se lasă farmecului ei tainic și dulce, sînt stăpîniți de ea, descoperind-o și redescoperind-o, găsind-o în ei urmărind-o în afară, nevenindule să creadă că poate fi așa și neputînd să mai creadă altceva, cîntîndu-și cîntecul cu potop de vorbe încîntătoare, părînduli-se a fi de cînd iubesc, alții ei și alta lumea. Este extraordinară această capacitate a lui Shakespeare de a transfigura viața, omenirea, natura, pentru eroii săi, prin prisma dragostei lor, de-a împărtăși și a convinge de existența minunii iubirii.

În analiza dramatică este citat adesea Lessing. Dramaturgul și teoreticianul german arăta Romeo și Julieta drept: „tragedia în care dragostea este izvorul întregii acțiuni". Într-adevăr, toate pleacă de la dragoste, toate, chiar și moartea; dragostea generează principalele acțiuni, dragostea și reversul ei ura. Pe tema iubirii se fac glume și pleacă multe din vorbele de spirit ale strălucitorului Mercutio, pe seama dragostei glumește chiar și Doica, amintindu-și întîmplarea din copilăria Julietei, dragostea prilejuiește splendide poetice scene, zîmbete, lacrimi, vorbe bune sau rele. Dar peste toate dragostea așterne frumusețe, presară poezie, înnobilează, îmbunătățește și prin jertfa ei împacă. Iubirea în tragedia iubirii, în *Romeo și Julieta*, este minunea care ne e dată să o trăim cu tot ceea ce avem mai bun, mai frumos, iubirea e înaltă chemare și nobil impuls, este inefabilă bogăție, un tezaur de frumusețe pe care Shakespeare ni l-a lăsat viu fiecăruia.

Este una din acele opere care contaminează, care poartă încărcături spirituale de natură să-i transforme și să-i înalțe pe oameni. Întîlnirea cu *Romeo și Julieta* nu poate fi lipsită de revelările pe care pare că geniile le-au rezervat lumii și le-au impus în fiecare conștiință omenească. Tragedia lui Shakespeare are valori de manifest al iubirii împotriva urii, reprezintă condamnarea prejudecăților și este totodată un poem închinat frumuseții în multiplele ei semnificații, existență firească în cel mai caracteristic și bogat simțămînt al oamenilor, în iubire. Iubirea în capodopera lui Shakespeare este lumină și frumusețe, iubirea e încîntare și noblețe, iubirea ridică existențele pe trepte noi de bunătate și cuprindere spirituală. Iubirea lor e pămîntească dar purtătoare de minuni, ca se ridică în sferele poeziei, acolo unde cu drept cuvînt înflorește.

Victime într-o lume feudală, tinerii din Verona, eroii lui Shakespeare, au rămas să apere iubirea, hărăzită oamenilor spre a o trăi cu tot ceea ce are ea sublim, spre a o cinsti în noi și la alții, spre a o feri de tină. Trăiesc pentru că prin adevărul și frumusețea dragostei lor au învins moartea și pentru că Shakespeare a scris o sfîntă carte a iubirii.

...Ce strălucește-acolo oare?
Sînt zorile și Julieta-i soare.
(Romeo)

Și dragostea-mi ca marea-i de adîncă.
Din tot ce dărui, tot mai mult am încă,
Și amîndouă-s fără de hotare...
(Julieta)

Elevul de la liceul rural

(Urmare din pag. I)

că în unele locuri școala generală oferă o slabă pregătire, dar clasa a XII-a își desfășoară activitatea după patru ani petrecuți sub semnul exigenței liceului, deci n-ar mai trebui ca și acum școala generală să fie acuzată de toate relele, căci ar fi existat timp suficient pentru selecție, recuperarea lipsurilor și formarea elevilor la nivelul cerut de liceu.

Să admitem că elevii au dreptate: nota nu reprezintă întotdeauna nivelul real al cunoștințelor. O confirmă în enunțurile ei știința docimologiei. În plus, unii profesori accentuează acest caracter „nereprezentativ" al notei. Bunăoară, tovarășul Ghilea Anatolie (Liceul din Căzănești) sancționează clasa cu nota 1 la Limba română pentru că... scaunul de la catedră este răsturnat. E numai un exemplu și, din păcate, nu singurul pe care-l deținem. Totuși, nu putem jongla cu motive neesențiale. Cauzele majore credem că sînt altele. În principal, instabilitatea profesorilor la post. Exemple sînt, din păcate, numeroase. La Liceul din Țăndărei, clasa a XII-a a schimbat pe parcursul celor patru ani de studiu trei profesori de matematică, doi la fizică, trei la chimie. O altă cauză ar fi insuficienta, sau ineficienta preocupare a organelor în drept pentru dotarea la timp și în întregime a școlilor cu manuale. La Căzănești și Țăndărei, clasa a XII-a nu dispune nici acum de manualele de analiză matematică și de suficiente manuale de fizică. Tot aici, am înscrie, ca o cauză a rezultatelor slabe la învățătură, și fluctuația diriginților. Cine să asigure o influență educativă continuă care să contribuie la formarea unui stil de muncă al clasei, la consolidarea motivației pentru învățătură, dacă dirigintele se schimbă înainte de a cunoaște bine clasa? Oare ce a determinat profesori cu experiență și grad didactic ca Ghilea Anatolie și Roibănescu Silvia să refuze răspunderea dirigenției în anul școlar 1969—1970?

Dotarea cu material didactic necesar efectuării experiențelor de laborator este încă o problemă nerezolvată. Sălile destinate laboratoarelor și dulapurile pline de material didactic, ne-ar putea induce în eroare, dar praful așternut pe ele, lipsa buteliilor de aragaz, nefinisarea instalațiilor de canalizare, dotarea incompletă și promisiunile mereu neonorate ale „Catalogului de material didactic" sînt o realitate, cum am văzut, nu fără consecințe.

Sintetizînd ideile exprimate în jurul celei de a doua probleme abordate, putem afirma că greutățile impuse de mediul în care-și desfășoară viața liceul rural se datoresc în multe împrejurări unor cauze subiective, ori, mai exact, neonorării unor sarcini, în primul rînd de ordin profesional, etic și în al doilea rînd, unei defecțiuni organizatorice și administrative. Se știe că factorul esențial în acumularea cunoștințelor este studiul individual, munca independentă a elevului. Existența bibliotecilor la toate liceele sătești este o realitate concretizată în aproximativ 7 000—8 000 volume, la majoritatea liceelor menționate. Dar achiziționarea cărților prezintă greutăți care afectează valoarea calitativă a acestor biblioteci. În aceste biblioteci nu există „Chimia organică și anorganică" de Nenițescu, „Istoria Românilor", „Istoria literaturii române", „Trigonometria" de Vinogradov, „Anatomia" lui Voiculescu și Zapan, dicționare și culegeri de probleme; nu se onorează comenzile, cu toate că ele se fac imediat după apariția și difuzarea planurilor editoriale.

Măsuri pentru rezolvarea situației se pot lua, și stă în întregime în puterea organelor locale să o facă. Centralele de difuzare a cărților ar trebui să analizeze mai temeinic necesitățile școlilor și posibilitatea unei dotări mai bune. Poate că și Ministerul Învățămîntului ar putea centraliza, cumva, necesarul de bibliografie obligatorie, măcar pentru titlurile noi, și lansa comenzi, determinînd în felul acesta și acordarea unui tiraj corespunzător titlurilor necesare.

Mai sînt și alte aspecte care țin de școală, de atribuțiile liceelor de a se respecta o instituție liceală. Nu am văzut la nici unul din liceele amintite consemnată în dezbaterile consiliilor pedagogice, preocuparea cadrelor didactice pentru stimularea muncii în cercurile pe materii și în alte forme de natură să lărgească orizontul elevilor. Dimpotrivă. Cităm din darea de seamă de la sfîrșitul trimestrului I a liceului din Căzănești: **„În anii precedenți în școala noastră își desfășurau activitatea numeroase cercuri pe materii, cercuri ce concentrau elevi cu aptitudini și care, după absolvire, în mare majoritate, reușeau la concursurile de admitere în învățămîntul superior. În acest an, tovarășul profesor Șerban Aurel nici nu mai dă prin laborator. Cert este că nici pînă astăzi nu s-au prezentat conducerii școlii documentele de înființare a cercurilor, planurile de muncă și tematica acestora".**

Lucrul este cu atît mai grav cu cît componența corpului didactic al liceului numără 13 profesori deținători ai gradului I și 6 ai gradului II, în plus, toate catedrele sînt ocupate de profesori calificați, în majoritate stabiliți în comună.

Deci, mediului rural în care-și desfășoară activitatea liceele i se pot aduce corective — afirmăm noi — dacă există capacitate profesională — și există — și dacă aceasta este secondată de interes și dăruire. Dar cum se poate califica o afirmație cuprinsă în același proces verbal, identică la Căzănești și la Țăndărei **„În școala noastră nu sînt talente"**. Viața însăși contestă afirmația.

În ziua în care la Țăndărei se consemna fraza în condica de procese verbale, și nu în întîmpina protestul vehement al profesorilor adunați acolo, „România literară" publica versurile elevei **Hoajă Maria** și cu o săptămînă mai tîrziu, suplimentul ziarului nostru — „Preludiu" — publica poezii scrise de aceeași elevă. Dar — întrebăm noi — ce au făcut dascălii de la Țăndărei și Căzănești pentru depistarea talentelor și stimularea lor? Unde sînt cercurile literare, cenaclurile menite să fie foruri de dezbateri și impulsionare a sensibilității tinerilor, menite a le forma gustul pentru frumos?

Handicapul liceului rural se dovedește a fi un mit fals dacă se analizează procentual rezultatele obținute de absolvenții prezentați și reușiți la examenul de admitere ale formelor de învățămînt post liceal (70 la sută, Căzănești) sau universitar (30 la sută, Țăndărei), dacă numeri distincțiile obținute la olimpiade și concursuri școlare, dacă citești scrisorile lui **Barbă Roșie Victor**, eminent student al Facultății de fizică atomică la Oxford, absolvent al Liceului din Lehliu, dacă citești placheta de versuri aparținînd elevului **Vasile Poenaru** din Miloșești. Dar pentru ca un mit fals să decadă din dreptul său la existență procesul de învățămînt și educație și slujitorii săi nu au dreptul să pună la socoteală doar excepțiile, ci trebuie să determine ca toți elevii lor să se prezinte în toate împrejurările cu calități de liceeni și cu rezultatele obligatorii titlului.

Broșele de la Trestiana

Trestiana reprezenta pînă acum cîțiva ani o simplă denumire în nomenclator. Și poate așa ar fi rămas dacă nu s-ar fi descoperit în apropierea sa o așezare omenească veche de aproximativ 6 500 de ani. A fost un indiciu istoric pentru colectivul Muzeului „V. Pârvan" din Birlad. Cercetările arheologice au dat la iveală mărturii din perioada neolitică: resturile unei necropole cu schelete în poziție chircită (epoca bronzului), un mormînt cu totul deosebit, care amintește de cultura populațiilor ce au trăit în perioada hallstattului tîrziu. Două fibule (broșe) din bronz, cu placa portagrafă de „scut beotic", decorate cu nervuri indiene și cercuri concentrice s-au găsit pe pieptul scheletului. Rezultatele dovedesc neîndoielnic continuitatea de viețuire a populațiilor străvechi pe teritoriul patriei noastre.

Prof. EUGENIA POPUȘOI

„TEHNOLOGIA" MEDALIEI DE AUR!

Valorile și semnificațiile etice și umane ale unui titlu mondial

● O ascensiune care a durat un deceniu ● O nouă „alchimie" a aurului ● Cum se explică longevitatea marii performanțe sportive ? ● Teoria „generațiilor spontanee" în sport, n-are o justificare reală. ● Fațete noi ale entității : sportiv-om ● O nouă unitate de măsură a dăruirii supreme pe altarul muncii și al maximei seriozități în sport : handbalul ● De ce nu există un climat și o concepție de muncă și în alte sporturi, ca la handbal ? ● 4 ore de antrenament zilnic, 3 kg în minus = conștiința menirii sportivului ● Cînd interesele personale și vanitatea sînt preferate virtuții.

Piscurile, amețitoarele piscuri ale înaltei performanțe au fost atinse. Noua ierarhie a handbalului mondial, stabilită de cea de-a 7-a ediție a recentei confruntări a elitei acestui sport din Franța, fixează echipa României pe cea mai înaltă treaptă. Mulți numesc acest deceniu sportiv, al șaptelea, „deceniul handbalului românesc". Și pe drept cuvînt. Cîștigarea titlului la Paris, acum două săptămîni și mai bine, **coincide cu o performanță unică în disciplinele jocurilor sportive — cucerirea pentru a treia oară a unui titlu mondial.** Un fapt puțin obișnuit în sport. La fotbal, doar trei țări — Brazilia, Uruguay și Italia — se pot mîndri cu performanța de a cîștiga de două ori titlul mondial.

Este victoria venită în urma unor eforturi deosebite. S-a scris mult, enorm, despre Campionatul Mondial. Și, totuși, parcă nu s-a spus totul. Furați de frumusețea partidelor, a obișnuitelor faze și acțiuni de joc, am uitat poate să ne gîndim la resorturile morale, umane, care, în ce ne privește, au dominat nu numai la actuala ediție a C.M. ci de-a lungul întregii evoluții a handbalului românesc. Ne-am dat seama, o dată mai mult cu ocazia turneului de la Paris, că **victoria finală a fost pregătită temeinic, în amănunt, tenace și conștiincios, timp îndelungat, în egală măsură de către jucători și antrenori.** Iată de ce, dacă poziția cîștigată de handbalul nostru demonstrează cu elocvență ce se poate realiza în sport cînd la toate nivelurile munca, răspunderea este dominată de un coeficient de maximă seriozitate. revenirea noastră **asupra acestui subiect ar vrea să însemne un îndemn la reflecție pentru antrenorii, sportivii, tehnicienii altor discipline și ai altor federații, o invitație la explorarea valorilor etice și semnificațiile acestui succes sportiv răsunător, ale acestui titlu mondial și însușirea învățămintelor pe care le oferă cu atîta generozitate.**

Din capul locului am vrea să facem precizarea că teoria generației spontanee, o găselniță vînturată de cîte ori ne părăsește cîte o garnitură „de aur", în handbal este cu atît mai neavenită. Indiscutabil, toți componenții lotului sînt talente autentice ! Dar, ca vîrstă, lotul este extrem de eterogen. Între Oțelea care are 30 de ani și se mîndrește cu un însemn absolut unic pe cartea lui de vizită — de trei ori campion mondial de echipă — și Orban, cel mai tînăr component (21 de ani), se înscriu mai multe generații de handbaliști. Una ar fi, deci, aceea a lui Oțelea, alta a lui Gruia, Nica și Popescu, apoi a lui Penu, Gațu, Goran, Gunceș și, ultima poate, a lui Birtalan, Orban, Bota Liviu. O generație are o strălucire de 3—4—5 ani, **dar handbalul nostru s-a instalat pe podiumul de onoare** — și rămîne cu statornicie pe prima treaptă **— de un deceniu.** Iată că isprăvile așa-numitei „generații de aur" cu Mozer, Hnat, Redl, Ivănescu, Costache II et comp. nu și-au încheiat cariera, handbalul nostru a evoluat, progresiv, sigur și dacă ne gîndim la dezvoltarea lui pe plan mondial, la faptul că astăzi sînt cel puțin 8 „puteri" în handbal de forțe sensibil egale, vom constata că el a avut **o ascendență calitativă.**

Explicația longevității performanței rezidă, deci, nu în „generații spontanee" ci în **munca de perspectivă promovată de Federația de handbal, în pregătirea tot de perspectivă a generațiilor de handbaliști.** De la acest principiu, și de la altele pe care le vom sublinia, nu s-a abdicat niciodată. Aceasta a permis realizarea, printr-un proces continuu de reîmprospătare și revitalizare a lotului național, a unei suduri care a ridicat atributele și calitățile echipei, în unele cazuri, deasupra mediei valorice a unui jucător sau altul. Echipa noastră a devenit un mecanism aproape perfect care a uimit lumea. Pentru că, să nu uităm, un Goran nu e un Ivănescu, un Samungi nu e un Mozer ș.a.m.d. Dar echipa, în unitatea ei tehnică, fizică și mai ales morală este, indiscutabil, un tot unitar, este un team mai redutabil. Altfel de handbal se joacă astăzi decît acum 5—7 ani. Sigur, la acest punct nu se putea ajunge lucrînd la suprafață, în laborator, fără o bază temeinică asigurată de **o bună organizare a întregii activități handbalistice din țara noastră, la toate nivelurile și eșaloanele ei de bază, de crearea unor condiții materiale și morale propice, adecvate. Să ne gîndim că prin succesele sale handbalul a devenit tot mai popular, el se practică pe o scară mai largă, cu predilecție în școli, dar chiar și la sate, fapt ce a permis lărgirea bazei de afirmare a talentelor și selecția lor pentru sportul de performanță.** Avem o divizie națională de valoare ridicată. Specialiștii au explorat metode, forme și principii de pregătire corespunzătoare unor cerințe moderne impuse de marea performanță. Din aceste cercetări și experimente a rezultat și instituirea celui de-al treilea tur de sală al campionatului național, care prelungește perioada competițională și care solicită toți handbaliștii, să depună eforturi. să exprime teste de rezistență similare celor pe care le are un campionat mondial, un turneu sau o altă competiție oficială. Tot aici ar fi poate de amintit principiile validate potrivit cărora se întocmește calendarul internațional. Între două campionate mondiale, echipa națională joacă cu absolut toți adversarii puternici din lume, cu unii de cîteva ori, fără teama rezultatului, dar cerîndu-li-se jucătorilor să obțină victoria. Nu s-a mers niciodată pe această idee consolatoare : „jucăm, nu contează că luăm bătaie, doar sîntem în perioada de pregătiri!" De fiecare dată etapele de pregătire și jocurile de verificare, participarea la turnee, au fost analizate critic și sincer, într-un spirit realist, acestea soldîndu-se cu învățăminte, cu concluzii și măsuri, cu soluții practice atît pentru echipă cît și pentru jucători. Și poate, dacă ne-am gîndi mai bine, ar mai fi alte aspecte demne de relevat. Dar pentru ceea ce vrem să descifrăm în contextul tabloului de mai sus, le considerăm suficiente. **Aceste aspecte — argumente pun într-o evidență clară orientarea judicioasă, climatul sănătos de muncă dintr-o disciplină sportivă. Vrînd-nevrînd ești tentat să faci asociații de idei, să descoperi similitudini cu alte sporturi, cu alte discipline sportive care au avut aceleași condiții, aceleași premise, dar rezultatele au fost altele. Cu riscul de a face comparații care deranjează și stîrnesc discordii, vom arăta că de la același numitor comun, de la aceeași platformă s-a pornit și în volei, baschet, gimnastică, rugbi, fotbal, atletism, ciclism, tenis de masă etc. De ce în unele din aceste discipline progresele și rezultatele de valoare, au avut o viață așa de scurtă și ele n-au constituit eșafodajul consolidării altora viitoare ?** Cum explicăm, bunăoară, regresul voleiului românesc ? Altădată, și nu de mult, concuram cu șanse la titlul european — l-am și cucerit odată — și la supremația mondială — am fost vicecampioni ai lumii ! Astăzi nu sîntem calificați nici măcar la turneele finale ale acestor mari competiții ! Ca să nu mai adăugăm și zborul în neant a echipelor noastre de club — de pe orbita elitei continentale — unde ani în șir am fost invincibili. Ce s-a întîmplat ? În vreme ce condițiile și posibilitățile dezvoltării acestui sport, mai popular poate decît handbalul, s-au lărgit considerabil rezultatele, dimpotrivă, au coborît la o cotă valorică inexplicabilă. Și nu este numai cazul voleiului. Ne limităm însă la el pentru a pune în valoare mai concludent, prin contrast, un fapt real cu putere de învățătură, de principiu dacă vreți : **în acest sport — ca și în altele, repet — după succese, a urmat infatuarea, supraaprecierea, defetismul periculos, exprimate la toate nivelurile activității — la jucători ca și la tehnicieni ; și, ceea ce e mai grav, nu s-a lucrat în perspectivă, nu s-a valorificat o experiență dobîndită.** Trecerea de la o generație la alta, pregătirea schimbului de mîine al marilor valori, s-a făcut numai atunci cînd eșecurile au început să se țină lanț. Și normal, **schimbările bruște de generații, fără asigurarea unui echilibru între experiența „veteranilor" și tinerețea proaspeților promovați a provocat, implacabil, căderi, derută, și pînă la urmă, un spirit de resemnare.** Dar cum să salvăm aparențele ? Foarte simplu : **„e rîndul altora...", „a fost o generație de aur, cu care nu ne vom mai întîlni" etc., etc.** Ce rămîne de făcut ? Și mai simplu : „Să așteptăm o altă „generație de aur". Comod, nu ?

Evident, lucrurile merg și mai departe. Realitățile diferite existente în forumul diferitelor discipline sportive se exprimă și prin ceea ce numim **entitatea jucător.** Adică prin dimensiunile lui. Prin calitățile și defectele lui care țin de structura umană, de trăsăturile lui de caracter, de creșterea, pregătirea și educarea lui. Din cît îi cunosc, din cîte știu despre ei, din ceea ce am văzut, aș înclina să afirm că handbaliștii sînt, într-un fel, oameni de un fel deosebit, sportivi mai aparte. Cum sînt de fapt ?

În primul rînd se detașează prin faptul că au — și exprimă prin toate manifestările lor, în toate împrejurările — **conștiința menirii lor sociale ca sportivi și ca oameni. Știu că gloria sportivă este reversul muncii, al efortului propriu.** În acest spirit au fost educați, în acest spirit s-au autoeducat. Ei ne-au furnizat dovezi admirabile care reflectă puternice și frumoase caractere umane. S-a spus și s-a scris enorm despre perfecțiunea lor tehnică, despre rezistența fizică, despre moralul lor capabil să determine singur și decisiv un rezultat bun, despre fantezia, inspirația, arta și măiestria lor sportivă dusă aproape de hotarul desăvîrșirii. Sînt toate acestea calități și virtuți înnăscute ? Nu ! Bineînțeles că nu ! Ele au fost dezvoltate, prelucrate, descoperite cu timpul, modelate și adaptate la cerințele vieții și performanțele sportive. I-am văzut luptînd pe teren, pînă în pragul ultimei picături de energie, pentru victorie, pentru a apăra culorile și prestigiul sportiv al țării. Să ne amintim de episodul dramatic al prelungirilor din istorica finală de la Porte d'Ivry din Paris. Oțelea și Penu au stat pe baricade 80 de minute în șir — caz unic în handbal — Gruia, Gațu, Samungi, Chicid, Gunceș și ceilalți **au făcut tot ce-i omenește posibil să triumfe tricolorul românesc. De unde atîta energie, atîta forță fizică și morală ? De unde atîta încredere în forțele proprii, în forța echipei ? Nervii lor, în acele minute de grea cumpănă, au fost numai calm și oțel. Care este oare mobilul ce i-a făcut să lupte pînă la uitarea de sine ?**

Incununarea efortului — finalizarea

Fotografie de : VIOREL RABA

Cheia atîtor întrebări o găsim revenind la ceea ce spuneam mai înainte : acești băieți și sportivi minunați au conștiința menirii lor, știu de ce și pentru ce luptă în arena sportivă. De aceea, nici o jertfă, nici un sacrificiu pe altarul muncii, al maximei seriozități și exigențe în pregătire, pentru ei nu-i un tribut prea mare. Disciplina, austeritatea, renunțarea i-au oțelit în viața și cariera lor sportivă, în pregătirea lor de-a lungul anilor de așa manieră încît, chiar și fără supravegherea și sfatul antrenorilor, știu să construiască un climat de muncă sănătos, să se educe în spiritul luptei cu ei înșiși. I-am văzut săvîrșind, din precipitare sau lipsă de calm, greșeli care puteau să însemne totul, ca aceea a lui Gruia din minutul 60 al finalei — dar nu i-am văzut reproșîndu-și cu cuvinte aspre ci, dimpotrivă, încurajîndu-se reciproc. Acest lucru probabil l-a făcut pe un ziarist să spună despre Gruia că **„acest jucător este atît de mare încît și-a permis să piardă titlul mondial în minutul 60 ca să-l recîștige atît de magnific în minutul 75".**

Cîteva „amănunte... însemnate" din viața lor, sînt edificatoare, semnificative.

În lot, îmi spuneau antrenorii, există „o lege a handbalului" care înseamnă **respectarea cu strictețe a programului de antrenament, a conduitei exemplare în viață, acceptarea voluntară a efortului maxim în pregătire.** Ei au ajuns la stadiul la care se află în urma unui lucru de intensitate maximă în medie de cîte 4 ore pe zi. Pentru că, se știe, dacă în fotbal, există (sau jucătorii își permit) momente de relanti, **handbalul cere eforturi fizice de intensitate maximă într-un regim continuu de încordare nervoasă.** Ei se supun, din acest punct de vedere, unui regim aspru de pregătire și de educare spartană. De exemplu, antrenamentul de pregătire fizică specifică conține printre altele, executarea a 60 de lungimi de teren, în mare viteză ; pentru exersarea contraatacului ,se fac cîte 10—15 reprize a un minut, de mișcare foarte activă, în apărare — joc cu umbra ca la box — terminate, fiecare, cu contraatacuri colective în mare viteză și repliere în apărare. Sînt, să recunoaștem, exerciții ucigătoare. O adevărată cazne este apoi exersarea sistemului de joc în atac, împotriva diferitelor sisteme de apărare, minute în șir care necesită o prezență activă a gîndirii pentru a acționa cu cea mai potrivită combinație tactică cerută pentru învingerea și anihilarea sistemului advers. Băieții au fost obișnuiți să joace în timpul antrenamentelor împotriva unor galerii ostile, care-i huiduiau în mod asurzitor — invenție nu lipsită de tîlc a antrenorilor. Și ca să încheiem, cu aspectele ce țin de supunerea lor la antrenamente, la eforturi uneori istovitoare, vom arăta că după 2 ore de asemenea antrenament fiecare jucător slăbește între 2—3 kg. **Nu trebuie scăpat din vedere că antrenorii Nedef, Vlase și Trofin, ași în materie, manifestă o sporită exigență față de propria lor meserie, și modul cum gîndesc fiecare lecție de antrenament, faptul că lucrează după o planificare riguroasă, nu fac rabaturi de la efort și concesii de la disciplină, au implicații de ordin moral asupra jucătorilor. Ei, antrenorii, modelează ca niște tehnicieni de superclasă, ca niște artiști de rafinament, ca niște psihologi subtili și ca niște pedagogi cu experiență, caracterele acestor sportivi, modești și uneori de o „cumințenie"** care uimește. Să ne gîndim că în perioada pregătirilor ei au lipsit nu odată și nu puțin din sînul familiilor, din cercul de prieteni ; să remarcăm faptul că unii dintre ei, în perioada grea a pregătirilor, de la teren alergau în aulele facultăților la cursuri ori să-și susțină examenele, pentru împlinirea lor, pe planul de o mai mare însemnătate socială, cel al **profesiunii.** Mi se pare grăitor acest fapt. Am avut privilegiul să-i însoțesc pe handbaliștii noștri, la edițiile din **Suedia și din Franța,** ale C.M. Două călătorii, în două țări, cu două metropole: Stockholm și Paris — ca să nu adaug și alte orașe — care, pe orice om, oricît ar fi de puțin curios, îl fascinează. Aflați că acești tineri, în fond dornici să vadă, să cunoască lucruri noi, uneori extrem de importante pentru viitoarea lor profesiune — nu și-au permis măcar o incursiune fie și fugară, pe la celebrele muzee Skansen și Luvru, pe la expoziții, teatre, cinema ori chiar cîte o raită „sur les grands boulevards". Ei n-au ieșit din bîrlogul lor pînă la sfîrșitul competiției **ca să nu periclitеze prin nimic și cu nimic șansa, succesul. Ei știau că orice escapadă, cît de mică și nevinovată, orice gînd sau imagine care ar fi putut să le strămute gîndul de la misiunea și obiectivul lor principal, pot diminua și primejdui victoria.**

Știind toate acestea și avînd imaginea unui colectiv sportiv, a unui mănunchi care a făcut să triumfe valoarea socială și umană a sportului, am încercat să suprapun peste tabloul descris, realități, din alte sporturi, din alte discipline ; am căutat similitudini de situații și persoane și mi-am dat seama că alături de cele care se aliniază exemplului handbaliștilor, există un număr mult prea mare de fapte aflate la antipodul acestui etalon. Îmi aduc aminte de inși potrivnici spiritului sportului, sensurilor sale profund sociale, sportivi cunoscuți al căror nume mă jenez să-l scriu, antrenori și echipe, întîmplări care au făcut atîta rău, au lovit în etica sportivă și, implicit, prin rezultatele și manifestările lor, în prestigiul sportului românesc. Îmi trec prin minte sportivi de o valoare îndoielnică, puși pe căpătuială, veșnic arborînd revendicări. Pentru aceștia sportul e o sursă de venituri grase, o meserie bănoasă. Ei sînt într-atîta de preocupați de aspectele pecuniare ale activității lor, încît neglijează cu totul pregătirea, evoluția în fața spectatorilor, rezultatele sportive. Nu lipsesc, din acest arsenal, nici aprigii susținători ai ideii potrivit căreia sportul exclude învățătura sau viceversa, idee ce-și recrutează, din păcate, atîtea victime. Să încercăm să proiectăm pe fundalul handbalului pe acei sportivi indolenți în pregătire, care văd în efortul de perfecționare un canon greu de ispășit, certați, în arenă și în afara ei, cu buna cuviință, indisciplinați și nesupuși, irascibili cînd antrenorul sau publicul le amintește de menirea lor ? Am umbri un mare succes ! Să ne amintim de antrenori, de conducători de club, de specialiști din cadrul unor federații care, pentru atingerea unor scopuri personale, folosesc toate mijloacele, pentru a induce în eroare asupra activității lor necorespunzătoare, falsificînd adevărul ? E adevărat, nu aceștia formează eșaloanele noastre de bază în sport, ci ceilalți, sportivii adevărați, pe potriva handbaliștilor. **De aceea, considerăm că sublinierea unor tare care impietează asupra dezvoltării unor ramuri sportive, pe măsura cerințelor, și a condițiilor create, trebuie să dea de gîndit celor ce făuresc și slujesc destinele sportului, să-i facă să mediteze asupra unor învățăminte care se desprind cu atîta forță din succesul înregistrat de handbalul nostru.**

„TEHNOLOGIA MEDALIEI DE AUR", pe care am încercat s-o descriem, e în măsură să furnizeze un adevărat îndreptar, logic, științific și stimulativ, pentru obținerea marii performanțe în sport. Avem în față un edificiu curat și strălucitor, care se numește handbalul românesc. Este în puterea noastră să construim, alături și altele. Dar să nu uităm nici o clipă că urcușul, ascensiunea pe treptele triumfului a durat un deceniu de efort nemijlocit, dezinteresat, depus zi de zi, ceas de ceas. Poate de aceea succesul ni se pare așa de frumos și bucuria atît de justificată.

VASILE CĂBULEA

„DE CE? DE CE? DE CE?"

IATA DE CE...

Consecvent principiilor sale de a-și informa cu promptitudine și exactitate cititorii, dar și de a milita pentru promovarea curatului spirit al sportivității, și în primul rînd al adevărului, ziarul nostru — după cum se știe — a publicat în numărul său de sîmbătă un interviu sub titlul „Fotbalul nu poate face excepție de la climatul general de principialitate, muncă serioasă și exigență". Dar — tot după cum se știe — cotidianul „Sportul" a răstălmăcit cele publicate, insinuînd chiar că măsurile despre care se vorbea n-ar exprima de fapt unanimitatea de vederi a Biroului federației române de fotbal. Cea mai concludentă replică la o asemenea ciudată poziție o constituie însuși comunicatul ședinței de ieri a Biroului F.R.F. Iată-l :

În ședința sa din 25 martie 1970, Biroul federației a fost informat de către comisia de selecție asupra stadiului de pregătire a echipei naționale în vederea campionatului mondial din Mexic și a aprobat acțiunile ce urmează a fi întreprinse în perioada următoare. Astfel, lotul a fost convocat în zilele de 31 martie, 1970 — 1 aprilie 1970 în vederea unui joc școală cu echipa Dinamo București-tineret. Cu acest prilej se va face analiza comportării selecționabililor în primele etape ale campionatului.

Biroul federal a cerut comisiilor și colegiilor centrale să acorde toată atenția bunei desfășurări a campionatului, asigurării unor arbitri și observatori dintre cei mai competenți și să manifeste în continuare aceeași exigență față de modul în care se desfășoară jocurile din campionat la toate categoriile.

Biroul federal a fost informat asupra analizei activității echipelor de tineret — rezerve, efectuată de către colegiul central de antrenori și a stabilit ca aprecierile și măsurile să fie transmise tuturor secțiilor și date publicității.

Avînd în vedere unele informații eronate apărute în presă, — se spune în comunicat — Biroul federal dorește să-și reafirme unanimitatea în adoptarea hotărîrii privind înlocuirea antrenorului V. Mărdărăscu de la conducerea lotului național de tineret și trecerea sa într-o altă muncă în cadrul federației. V. Mărdărăscu și-a însușit criticile aduse de Biroul federal, recunoscînd justețea măsurilor luate.

Ținînd seama de interesul deosebit manifestat de către masele de iubitori ai fotbalului față de pregătirile echipei naționale și față de alte aspecte ale activității fotbalistice, Biroul federal a stabilit măsuri pentru o legătură mai strînsă cu reprezentanții presei, astfel încît să se asigure o informare cît mai operativă și corectă a opiniei publice. În acest sens, după fiecare ședință a Biroului federal vor fi puse la dispoziția presei hotărîrile adoptate.

Conținutul comunicatului confirmă, după cum e limpede pentru oricine, consecvența și principialitatea cu care forul federal promovează spiritul de exigență și autoexigență în fotbalul nostru. Într-o asemenea situație cînd există o deplină concordanță între principii și măsuri, cînd cazurile concrete aduse în discuție sînt elucidate — cum, de fapt, au fost de la bun început — se impune firesc întrebarea : Ce puncte nebuloase existau încît să determine apariția în ziarul de specialitate, sub semnătura de maximă reprezentare, a unui articol care încă din titlu („De ce? De ce? De ce?") să solicite răspunsuri? La ce mai era de răspuns ?

Semne de întrebare există totuși, după cum există probleme la care trebuie obținut un răspuns clar. Acestea însă nu țin de conținutul hotărîrilor federației sau de maniera adoptării acestor hotărîri (comunicatul publicat mai sus fiind edificator în privința unanimității, a acordului deplin care include pînă și pe cel vizat direct de sancțiunea dată). Ele vizează probitatea profesională și morală, buna credință a tuturor celor care trebuie să-și facă o datorie de onoare din a lupta cu consecvență pentru adevăr, un crez din a promova înalte principii etice în toate situațiile și domeniile, indiferent de persoane și conjunctură.

Or, în realitate, articolul cu pricina încearcă să sugereze că antrenorul Mărdărăscu ar fi fost sancționat nu pentru că a urmărit interese personale în dauna celor ale fotbalului, ci... pentru că și-ar fi permis să aibă altă părere decît Biroul federal. La ziarul „Sportul" promovarea neprincipialității se cheamă luptă de opinii ? Cui folosește o astfel de abdicare de la principiile pe care presa — și nu mai puțin cotidianul sportiv — le-a solicitat cu atîta insistență timp de ani de zile ?

Dacă dorim într-adevăr să fim de folos mișcării sportive — și fotbalului, în cazul de față — avem obligația de a pune condeiul, competența și spațiul publicațiilor noastre în slujba acțiunilor îndreptate realmente spre dezvoltarea fotbalului nostru, promovînd și în acest domeniu principiile sănătoase de muncă încetățenite în întreaga noastră viață socială.

TURISMUL DE TINERET — TURISM PENTRU TINERET

„CHEIA ORAȘULUI"

deschide porțile cunoașterii turistice

Sînt șase luni de cînd, într-o sîmbătă de august, telespectatorii asistau la prima etapă a unui concurs televizat, care astăzi se află în fața celei de a XV-a etapă și a cărui evoluție de pînă acum ne îndeamnă la unele reflecții. Este vorba de concursul „Cheia orașului", dedicat tineretului și realizat de către tineri. Inițiatorii și organizatorii concursului, Biroul de Turism pentru Tineret și redacția emisiunilor pentru tineret a Televiziunii au conceput acest concurs — dincolo de normele ce-l compun ca gen — ca pe un act de educație patriotică a tineretului. Prin regulament — și nu numai prin el — organizatorii și-au propus ca în această acțiune cu implicații instructive și educative să antreneze un număr cît mai mare de tineri la cunoașterea istoriei, economiei, culturii, artei, științei și valorilor turistice ale orașelor patriei.

Biroul de Turism pentru Tineret și-a propus prin aceasta să fie nu numai organizator al turismului de tineret, ci și factor de educație turistică. Concursul și-a adus astfel o contribuție la stimularea curiozității tinerilor pentru cunoașterea valorilor și frumuseților patriei, acreditînd ideea că a face turism înseamnă a te „opri" temeinic asupra locurilor pe care le întîlnești, deoarece turismul nu înseamnă doar agrement, destindere, sport, mișcare, ci și un excelent prilej de instrucție și educație, de schimb de idei, de comparații între valori. Latura aceasta a turismului constituie un deziderat major al activității Biroului de Turism pentru Tineret.

Pregătirea pentru concurs și desfășurarea acestuia a prilejuit și prilejuiește zecilor și uneori sutelor de tineri, constituiți în grupuri de suporteri ai celor cinci aleși ai fiecărui oraș, adevărate acte de turism, constînd în însoțirea echipei-concurent în timpul cercetării bibliotecilor și muzeelor pentru studierea bibliografiei, în vizitele făcute la întreprinderi, monumente, parcuri, în peregrinările pe străzile cu locuri de faimă. Adăugînd numărului lor pe acela al spectatorilor din sălile de concurs, întotdeauna arhipline, și, în sfîrșit, al celor care primesc la domiciliu dovada cunoștințelor și inteligenței concurenților se confirmă atît utilitatea concursului, cît și largile implicații etice și estetice care-l caracterizează.

Trebuie să remarcăm, totodată, faptul că factorii răspunzători din cadrul comitetelor U.T.C. municipale, înțelegînd rolul instructiv-educativ al concursului, s-au străduit să-i confere, prin buna organizare și buna pregătire a concurenților, valoarea sconfată. Fie că au învins sau nu membrii echipelor orașelor lor, a fost înțeleasă și evidențiată ideea că, alături de concurenți, cîștigători sînt miile și zecile de mii de tineri care-i urmăresc, trăiesc intens fiecare etapă, chiar dacă se desfășoară la sute de kilometri.

Vă prezentăm o inițiativă care merită preluată

În concurs au intrat 14 municipii, dintre care, desigur, mai puține vor fi cele cîștigătoare.

Iată, dar, motive în plus ca acum, cînd concursul se apropie de faza finală să folosim această cale pentru a sugera preluarea de către comitetele U.T.C. județene a acestei inițiative, aplicată la specificul fiecărui loc, așa cum au procedat deja comitetele U.T.C. din județele Covasna, Dîmbovița, Ialomița, care au organizat competiții asemănătoare, cu faze pe școli, comune, orașe, municipii, creînd în rîndul tinerilor o reală emulație pentru cunoașterea locurilor natale.

CONST.-LAURIAN URSU
șeful comisiei propagandă a B.T.T.

MERIDIAN

● **IERI, LA CONSTANȚA, în nocturnă, într-un meci restanță contînd pentru campionatul cat. A la fotbal, Farul a învins cu scorul de 4—0 (2—0) pe Universitatea Craiova. Au marcat Tufan (min. 2), Sorin Avram (min. 14), Tănase (min. 67) și Sasu (min. 80).**

● **SE CONFIRMĂ că partida de fotbal dintre selecționatele R.F. a Germaniei și României (programată la 8 aprilie la Stuttgart) va fi condusă de cunoscutul arbitru maghiar Gyula Emsberger. După cum se știe, Emsberger face parte dintre cei 30 de arbitrii selecționați pentru a conduce meciurile turneului final al campionatului mondial din Mexic.**

ANDREI LA DINAMO ?

Ieri am intrat în posesia știrii că portarul Andrei de la Progresul, și-a pregătit în mod alert dosarul de transferare la echipa Dinamo. Să fi precipitat lucrurile dispariția fără urmă — pentru a cîta oară a portarului Narcis Coman ? Dacă transferul va avea loc, Andrei obține în același timp și o performanță puțin obișnuită : el a reușit în cariera sa, să treacă prin toate cele patru cluburi bucureștene !

DICȚIONAR FOTBALISTIC

Viață sportivă

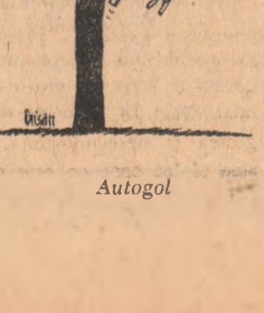

Autogol

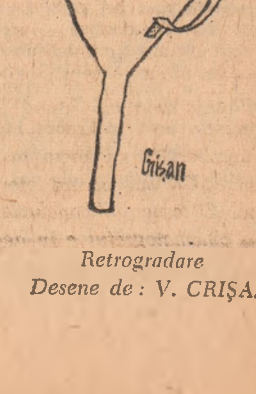

Retrogradare

Desene de : V. CRIȘAN

de peste hotare

Dejucarea unei încercări de lovitură de stat în Chile

Ministrul de interne chilian, Patricio Rojas, a anunţat miercuri dejucarea unui complot militar îndreptat împotriva guvernului.

Un grup de ofiţeri în retragere, a precizat Rojas, sprijinit de elemente aflate în serviciul activ, au încercat să organizeze o acţiune pentru „modificarea ordinii constituţionale". Membrii grupului, în frunte cu generalul în retragere Horacio Gamboa — ministru de interne în guvernul fostului preşedinte Carlos Ibanez (1952—1958) — au fost arestaţi şi vor fi deferiţi tribunalului militar. Patricio Rojas a arătat că la o întrunire din 18 februarie, membrii grupului au hotărît să atenteze la viaţa unor înalte personalităţi ale guvernului şi armatei pentru „a limita activitatea autorităţilor publice şi organizaţiilor sindicale".

Printre ofiţerii activi implicaţi în complot se află şi Julio Sarria, participant la rebeliunea declanşată în octombrie anul trecut de generalul Roberto Viaux.

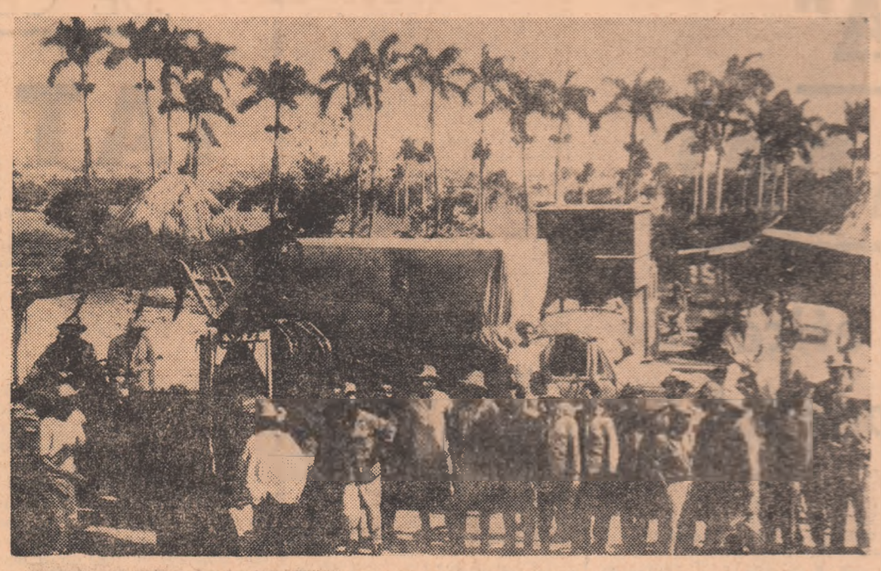

CUBA. — Brigadă fruntaşă în recoltarea trestiei de zahăr, înainte de a porni la muncă pe una din plantaţiile din apropierea Havanei.

Sosirea delegaţiei române la Sofia

SOFIA 25. — Corespondentul Agerpres, Gh. Ieva, transmite: Miercuri a sosit la Sofia delegaţia Economică guvernamentală română condusă de tovarăşul Emil Drăgănescu, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C. Român, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al Republicii Socialiste România, care va lua parte la lucrările celei de-a 8-a Sesiuni a Comisiei mixte guvernamentale româno-bulgare de colaborare economică şi tehnico-ştiinţifică.

La sosire, oaspeţii români au fost întîmpinaţi de Pencio Kubadinski, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C. Bulgar, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, ministrul construcţiilor şi al arhitecturii, ing. K. Popov, ministrul energeticii şi al combustibilului, Ivan Popov, locţiitor al ministrului afacerilor externe, S. Peev, vicepreşedinte al Comitetului de Stat al Planificării, D. Alexeev, locţiitor al ministrului comerţului exterior, precum şi alte persoane oficiale.

A fost prezent Nicolae Blejan, ambasadorul României la Sofia.

FESTIVITĂŢILE DE LA BANSKA BYSTRICA

Banska Bystrica, capitala Slovaciei centrale, a sărbătorit la 25 martie un sfert de veac de la eliberarea sa de sub jugul fascist.

A avut loc adunarea festivă comună a organelor de partid şi de stat locale, la care a luat cuvîntul J. Pardupa, prim-secretarul comitetului raional de partid, care a vorbit despre semnificaţia evenimentelor de acum 25 ani.

În piaţa răscoalei naţionale slovace a avut loc un miting al oamenilor muncii din Banska Bystrica, unde a luat cuvîntul J. Lenart, prim-secretar al C.C. al P.C. din Slovacia.

Vorbitorul a subliniat importanţa politică a eliberării oraşului Banska Bystrica, care era centrul şi simbolul Insurecţiei naţionale din Slovacia. El a evocat participarea trupelor sovietice şi române la eliberarea oraşului. J. Lenart a amintit de lupta detaşamentelor de partizani şi ostaşilor corpului de armată cehoslovac de sub comanda lui L. Svoboda.

Finlanda nu va semna tratatul „Nordek" în actuala lui formă, a anunţat marţi un purtător de cuvînt al guvernului finlandez în cadrul unei conferinţe de presă ţinute după ultima reuniune a cabinetului, înainte de a-şi prezenta demisia, ca urmare a alegerilor generale.

Planul „Nordek", după cum se ştie, prevede crearea unei uniuni vamale cu participarea Danemarcei, Finlandei, Norvegiei şi Suediei. În opinia unora dintre ţările chemate să participe la această uniune vamală, „Nordek" ar trebui să constituie o etapă intermediară spre Piaţa comună.

Vizita lui Cornel Burtică la Pekin

PEKIN. — Corespondentul Agerpres, I. Gălăţeanu, transmite: Miercuri a sosit la Pekin Cornel Burtică, ministrul comerţului exterior al României, care face o vizită oficială în Republica Populară Chineză.

Ministrul român a fost întîmpinat la aeroport de Lin Hai-yun, ministru adjunct al Comerţului exterior al R. P. Chineze, de directori din Ministerul Afacerilor Externe şi din Ministerul Comerţului Exterior. Au fost prezenţi, de asemenea, Octavian Gaviş, însărcinat cu afaceri a.i., şi alţi membri ai ambasadei române.

Seara, în cinstea oaspetelui român a fost oferită o masă, care s-a desfăşurat într-o atmosferă prietenească.

S. U. A. — Piaţa comună

„O CIOCNIRE INEVITABILĂ"

Dacă Statele Unite şi Piaţa comună nu vor colabora „în direcţia unei reglementări mai coerente a problemelor agricole" o ciocnire „este inevitabilă", a declarat, în cadrul audierilor organizate de Subcomisia senatorială pentru Europa, ambasadorul permanent al S.U.A. acreditat pe lîngă Piaţa comună, Robert Schatzel. El a atras atenţia organismului legislativ american asupra faptului că negocierile de la Geneva pentru reducerea barierelor netarifare în cadrul G.A.T.T. şi în relaţiile cu Piaţa comună, ar putea eşua dacă Congresul S.U.A. nu va aboli dispozitivul protecţionist cunoscut sub numele de „American Selling Price". Majoritatea europenilor, a arătat el, consideră acest dispozitiv ca reprezentînd „cea mai clasică barieră comercială netarifară" iar abolirea lui este apreciată ca „un test al bunei credinţe în promovarea unui comerţ liber".

Referindu-se la atitudinea pe care Statele Unite ar trebui s-o ia faţă de o eventuală lărgire a Pieţei comune, Schatzel a afirmat că este necesară o „urgentă elaborare de metode noi şi discuţii neoficiale între Statele Unite şi Piaţa comună" pentru a soluţiona divergenţele care ameninţă să capete amploare. Printre acestea, el a citat problema înlăturării de către Piaţa comună a tarifelor preferenţiale la importurile de produse agricole, care afectează îndeosebi exporturile agricole americane, precum şi sistemul de taxe vamale intercomunitare utilizate ca bariere netarifare împotriva importurilor din ţările nemembre.

După răpirea consulului paraguayan

Cercetările poliţiei argentiniene

Ambasada Paraguayului la Buenos Aires şi poliţia argentiniană au confirmat miercuri ştirile privind răpirea consulului paraguayan Waldemar Sanchez, de către membrii unei organizaţii clandestine.

În cursul după-amiezii de marţi, în oraş au fost de asemenea distribuite manifeste semnate de membrii acestei organizaţii prin care se confirmă răpirea diplomatului în schimbul eliberării căruia se cere să fie puşi în libertate doi membri ai acestei organizaţii, arestaţi recent de poliţia argentiniană.

Waldemar Sanchez, şeful Oficiului consular al Paraguayului, din oraşul argentinian Ituzaingo, situat în apropierea frontierei dintre cele două ţări, a fost răpit marţi la Buenos Aires, unde se deplasase pentru a pregăti vizita oficială a preşedintelui Paraguay-ului, Alfredo Stroessner. Potrivit relatărilor poliţiei, el a fost chemat telefonic de la ambasadă, de către trei tineri care au pretins că vor să-i cumpere maşina, în urma anunţului dat de Sanchez în acest scop. Cei trei tineri au cerut apoi consulului şi şoferului să efectueze „o cursă de încercare" a maşinii. Sub ameninţarea armelor, şoferul a fost constrins să conducă maşina în afara oraşului, iar după aproximativ o oră de mers a fost pus în libertate, reintorcindu-se la ambasadă. Răpitorii, împreună cu consulul, au dispărut într-o direcţie necunoscută.

Poliţia argentiniană şi ambasada Paraguay-ului nu şi-au precizat încă atitudinea faţă de cererile autorilor răpirii. O hotărîre se pare că va fi luată, după cum apreciază observatorii, în cursul întrevederii între preşedintele Argentinei, generalul Juan Carlos Ongania, şi cel al Paraguayului, Alfredo Stroessner, programată să aibă loc în cursul serii de miercuri.

LAOS: Mesajul lui Sufanuvong

Prinţul Sufanuvong, preşedintele Frontului Patriotic din Laos a adresat premierului laoţian, Suvanna Fuma, un mesaj de protest în legătură cu escaladarea războiului din Laos de către S.U.A.

Mesajul subliniază că, „într-un moment în care Frontul Patriotic din Laos prezintă un program în cinci puncte şi trimite un reprezentant pentru a transmite guvernului de la Vientiane propunerile concrete în legătură cu reglementarea paşnică a problemei laoţiene, Statele Unite au continuat să escaladeze războiul din această regiune, dislocînd aici un numeros personal militar, mari cantităţi de arme şi material de război, organizînd totodată acţiuni de amploare în zonele controlate de forţele patriotice.

Mesajul cere, în acest sens, încetarea imediată a bombardamentelor americane asupra ansamblului teritoriului laoţian. De asemenea, prinţul Sufanuvong subliniază că problema laoţiană trebuie reglementată între părţile interesate din Laos, exprimîndu-şi speranţa că încetarea bombardamentelor americane va permite acestora să se întîlnească şi să examineze împreună problemele interne ale ţării.

R. NIXON DESPRE SEGREGAŢIA RASIALĂ ÎN ŞCOLILE DIN S. U. A.

Preşedintele S.U.A. a făcut marţi o declaraţie cu privire la politica Adiminstraţiei sale în domeniul desegregării rasiale a şcolilor. R. Nixon a precizat că integrarea rasială în şcoli va fi continuată în nord, ca şi în sud, şi că voinţa guvernului său în acest domeniu se va traduce prin cererea de credite suplimentare destinate să „amelioreze calitatea învăţămîntului în regiunile afectate de menţinerea segregaţiei rasiale". În acest sens el a anunţat că va solicita Congresului o sumă de 500 milioane dolari pentru anul fiscal 1970—1971 şi un miliard de dolari pentru exerciţiul financiar următor.

Definind principiile care vor ghida politica guvernului în domeniul integrării rasiale în şcoli, preşedintele Nixon a menţionat între altele eliminarea radicală şi în cel mai scurt termen a segregării „deliberate" şi stabilirea acolo unde este cazul a unui număr proporţional de elevi negri şi albi „sensibil egal cu media naţională".

LIECHTENSTEIN. — Imagine din Vaduz, capitala unuia din statele liliputane ale Europei.

Foto: VIOREL RABA

Reuniunea liderilor socialişti vest-europeni

Lărgirea Pieţei comune a fost principala problemă dezbătută la reuniunea liderilor socialişti vest-europeni desfăşurată la Bruxelles.

Un loc de frunte în discuţii l-a ocupat şi evoluţia relaţiilor Est-Vest. Conferinţa liderilor socialişti a calificat întîlnirea de la Erfurt, dintre preşedintele Consiliului de Miniştri al R. D. Germane, Willi Stoph şi cancelarul vest-german, Willy Brandt ca o contribuţie importantă în politica de destindere.

NICOSIA:

Reîntoarcerea la dialog

Calmul nu s-a reîntors în Cipru, oamenii mai trăiesc sub auspiciile neliniştei dar, după o pauză impusă de evenimente, exponenţii celor două comunităţi s-au reîntîlnit la masa negocierilor. În cele cîteva ore de discuţii de luni, Glafkos Cleridis, preşedintele Camerei Reprezentanţilor din Cipru şi Rauf Denktaş, liderul comunităţii cipriote turce, au făcut un tur de orizont al unei situaţii incerte, un schimb de păreri despre ceea ce s-a petrecut în ultimele săptămîni. Oricum, faptul că firul tratativelor s-a reînnodat şi că dialogul continuă este încurajator. Ritmul convorbirilor pare unora prea lent, însă, adesea se omite prăpastia neîncrederii pe care au săpat-o adversităţile acumulate de-a lungul anilor.

Cleridis şi Denktaş sînt vechi cunoştinţe. Au studiat dreptul pe malurile Tamisei şi au profesat avocatura în acelaşi barou. Dar viaţa cu drumurile ei sinuoase i-a despărţit. Foştii studenţi londonezi au ajuns pe baricade diferite, de o parte şi de alta a „liniei verzi". Cinci ani reîntîlnirea lor părea imposibilă. Erau ani în care răsunau împuşcăturile iar acuzaţiile reciproce, într-un duel de o violenţă greu egalabilă, anulau speranţa reconcilierii. Şi, totuşi, scurgerea vremii a schimbat multe lucruri. Iar în această săptămînă cei doi s-au aşezat din nou la aceeaşi masă şi au discutat. Cineva scria că ceşcuţele de cafea pe care le beau împreună au devenit, într-un fel, o garanţie a destinderii. Chiar dacă rezultatele întîrzie, chiar dacă acordurile finale care să readucă pacea în insulă necesită un timp mai îndelungat decît s-a crezut la început, continuarea dialogului dobîndeşte rolul unui calmant.

Preşedintele Makarios îşi exprima speranţa într-un interviu, reprodus de ziarele din Nicosia, că evenimentele dramatice care au avut loc în insulă nu vor afecta convorbirile dintre cele două comunităţi. Iar ministrul de externe Kyprianu sublinia continuitatea eforturilor întreprinse „pentru a asigura coexistenţa paşnică" între ciprioţii greci şi turci. Desigur, convorbirile intercomunitare abordează spinoasele probleme ale relaţiilor dintre comunităţile greacă şi turcă încercînd să fixeze cadrul constituţional al unei convieţuiri tulburată, în trecutul apropiat, de o vărsare de sînge. Pentru turci — minoritari — esenţială este problema instituirii unui mecanism care să garanteze eficient drepturile lor. Grecii sînt preocupaţi de păstrarea caracterului unitar al statului. Tratativele nu pot, însă, face abstracţie de climatul politic din insulă. De altfel, chiar autorii valului terorist care a readus insula sub semnul încertitudinii nu-şi ascund opoziţia faţă de dialogul intercomunitar, exprimînd refuzul fanatic al unei reconcilieri.

După atentatul împotriva preşedintelui Makarios şi după asasinarea fostului ministru de interne Gheorghadjis, ancheta înaintează cu viteza melcului. Interogatoriile au fost urmate de arestări dar necunoscutele problemei rămîn la fel de numeroase. Atena a trimis pe şeful serviciului de medicină legală din Grecia însoţit de doi experţi în materie de poliţie iar de la Londra a sosit un specialist britanic. Autorii actelor teroriste nu pot fi încă descoperiţi (ideea complicităţilor în armată şi poliţie cîştigă teren). Ancheta, observau comentatorii, s-a îndreptat nu numai către sectoarele bănuite a aparţine „Frontului naţional", organizaţie clandestină de extremă dreapta, ci şi în alte direcţii, chiar printre adversarii Enosisului. Zvonuri din cele mai neaşteptate — alimentate de secretul cercetărilor — au circulat şi circulă la Nicosia pe seama reţelelor ilegale care au pus în scenă ultimele acţiuni teroriste şi a inspiratorilor lor. Dar dincolo de supoziţii nu se poate avansa, deoarece lipsesc probele, cel puţin deocamdată.

Există, totuşi, un punct în direcţia căruia converg toate presupunerile: terorismul tinde să modifice orientarea actuală a Nicosiei, caracterul independent al statului cipriot şi să faciliteze imixtiunile străine.

Pentru LA TRIBUNE DES NATIONS, există o legătură directă între ceea ce se întîmplă în Cipru şi evoluţia mediteraniană: „Reinvierea agitaţiei în favoarea Enosis a coincis în mod straniu cu revoluţia libiană şi evacuarea bazei de la Wheelus Field. Fără îndoială, avioanele şi personalul de la Wheelus Field vor putea fi reinstalate în Creta şi la Saragosa dar comandamentul american din Mediterana n-a încetat niciodată să regrete pierderea Ciprului pentru N.A.T.O.". Ideea o regăsim în MORNING STAR: „Este neîndoielnic că S.U.A. sînt adînc angajate în acest complot"

Chiar dacă ştirile privind primejdia unei lovituri de stat au fost dezminţite, incertitudinea se menţine. Manifeste împotriva preşedintelui Makarios circulă prin insulă, „Frontul naţional" pare mai îndrăzneţ decît oricînd, iar autorităţile înmulţesc avertismentele. Destui posesori de arme au răspuns apelului oficial. O mare cantitate de arme — inclusiv mitraliere şi aruncătoare, precum şi mii de cartuşe a fost predată luni autorităţilor. Identitatea celor ce au predat aceste arme n-a fost dezvăluită. Oficialităţile au fixat ziua de 6 aprilie drept termen final pentru depunerea armelor deţinute în mod ilegal. Teroriştii nu se arată, însă, dispuşi să dezarmeze. Ei sfidează, din ascunzătorile lor, măsurile luate la Nicosia.

Momentele prin care trece Ciprul sînt critice. Totuşi faptul că exponenţii celor două comunităţi s-au reîntîlnit la masa negocierilor ilustrează o tendinţă pozitivă. Realismul îşi croieşte drum pentru că locuitorii insulei Afroditei nu vor să readucă războiul la „linia verde".

EUGENIU OBREA

Se va prăbuşi celebrul turn din Pisa?

Un grup de cercetători care se ocupă cu studierea posibilităţilor de salvare a turnului din Pisa, a anunţat marţi că din iunie 1969, celebrul Campanile s-a înclinat cu încă 0,8 mm. Distanţa dintre baza turnului şi perpendiculara coborîtă din vîrful acestuia a ajuns la 4,26 metri. Dacă în ce priveşte cauza aplecării permanente a turnului, s-a căzut de acord că ea trebuie căutată în alunecările unor straturi subterane ale terenului din apropiere, nu la acelaşi consens s-a ajuns în ce priveşte data aproximativă a iminentei prăbuşiri a turnului: păreri competente, dar vădit prea optimiste, apreciază că sfîrşitul monumentului nu ar putea surveni în mai puţin de o sută de ani, pe cînd alţi cercetători consideră că în zece ani Pisa nu se va mai putea mîndri cu faimoasa sa clopotniţă înclinată. Cei mai pesimişti, însă, sînt de părere că va fi suficientă o puternică rafală de vînt pentru a provoca prăbuşirea turnului.

Apelul lansat de guvernul italian, care, de altfel, a şi oferit suma de 3,2 miliarde lire italiene pentru salvarea acestui monument naţional, a găsit un larg ecou în rîndul oamenilor de ştiinţă din lumea întreagă. Peste 3 000 de ingineri şi arhitecţi au prezentat proiecte sau şi-au oferit serviciile lor pentru efectuarea lucrărilor de consolidare a turnului. Potrivit oficialităţilor italiene, acestea nu pot începe, însă, înainte de anul 1971.

„PACTUL CAUCIUCULUI"

La bursa londoneză circulau de mai multă vreme zvonuri, dar au fost dezminţite în repetate rînduri. Ultima şi cea mai categorică „precizare" a fost făcută la mijlocul lui februarie, cu ocazia anunţării creării de către filialele din R.F.G. ale firmelor Dunlop şi Pirelli, împreună cu „Continental Gummiwerke A. G." din Hanovra, a unei fabrici de carcase metalice pentru pneuri în Saar; o dată cu aceasta — se preciza la sediile celor două firme — trebuie să se stăvilească zvonurile cu privire la apropiata perspectivă a unei fuziuni. Şi totuşi, cîteva săptămîni mai tîrziu, într-o după-amiază de început de martie, pentru ora „five-o-clock"-ului, au fost convocate — simultan — conferinţe de presă la sediile lui Pirelli S.p.A. din Milano, Société internationale Pirelli din Basel (Elveţia) şi Dunlop Company Ltd. din Londra.

Ceea ce fusese atît de categoric negat, era anunţat acum ca un fapt împlinit: după „operaţiunile" Fiat — Citroen şi Montedison era realizată o nouă concentrare industrială de mare amploare; prin „pactul cauciucului" s-a constituit primul colos vest-european specializat în producţia de pneuri şi alte articole de cauciuc, al treilea în lume după firmele americane „Goodyear" şi „Firestone". Pentru a înlătura aparenţa unei concentrări — mai greu admisă atît în Anglia cît şi în ţările Pieţei comune — ca şi „înghiţirea" unei societăţi de către alta, s-a recurs la o formulă inedită, „o căsătorie în care cei doi soţi, convieţuind împreună îşi vor păstra respectivele locuinţe... o căsătorie care, bazată pe deplina libertate de acţiune a membrilor cuplului, va trebui să dea toate roadele şi satisfacţiile vieţii în comun şi să evite neînţelegerile coabitării". Ceea ce exprima atît de plastic revista italiană TEMPO se concretizează într-un schimb de cote de acţiuni între cele două societăţi (fiecare preluînd de la cealaltă în jur de 40 la sută, dar în nici un caz mai mult de 49 la sută): totodată societăţile îşi păstrează mărcile de fabrică şi consiliile de administraţie. Este doar un pas mai departe pe calea unei colaborări mai vechi, se precizează la sediile companiilor Dunlop şi Pirelli — acum, cînd dezminţitele zvonuri s-au transformat în certitudini — ca şi cum s-ar vrea să se antenueze efectul acestei „bombe" ce a explodat în lumea de afaceri occidentală, doar cele două firme au schimbat în trecut între ele — se afirmă — procedee de fabricaţie (Dunlop a adoptat de pildă metoda Pirelli de realizare a pneurilor radiale cu suport textil), au încheiat acordurl „geografice" (Pirelli fabrică pneuri Dunlop în Italia şi Dunlop pe cele Pirelli în Franţa), şi-au coordonat investiţiile (Dunlop a vîndut uzina sa din Brazilia firmei Pirelli) etc. etc. Şi atunci — este pusă întrebarea — de ce acest simplu pas înainte în colaborarea a două firme vest-europene a stîrnit un asemenea ecou? Pentru că — răspund majoritatea comentatorilor economici — această evasifuziune între prima şi cea de-a treia producătoare de pneuri din Europa occidentală (respectiv Dunlop şi Pirelli) nu constituie doar un „simplu pas". Este, în primul rînd — cum se exprima INTERNATIONAL HERALD TRIBUNE — „cel mai mare răspuns al Europei la sfidarea americană, de la crearea, în 1929, a firmei Unilever de către englezi şi olandezi". Această afirmaţie nu e ilustrată numai de uriaşul capital comun sau de cele 210 întreprinderi comune (128 aduse ca zestre de Dunlop şi 82 de Pirelli) ci şi de faptul că devine posibilă transpunerea în fapt a unei „strategii de front comun", avînd în vedere că „Pirelli e foarte puternic în Italia, în Spania, în Orientul Mijlociu, e puternic în Piaţa Comună; Dunlop domină în Anglia şi e vizibil prezent în Franţa; Pirelli este, de asemenea, puternic în America Latină, Dunlop — în Statele Unite, Africa, Asia" (L'ESPRESSO — Italia). La un loc, deci... De altfel este grăitor în această privinţă faptul că în săptămînalul american FORTUNE a apărut un articol intitulat „Flirtul Europei cu marile întreprinderi" în care se arată pe un ton iritat că acestea sînt un rezultat al neliniştii manifestate în Europa faţă de gigantismul afacerilor americane.

„Alianţa" Dunlop—Pirelli mai urmăreşte însă şi altceva — şi anume să joace rolul încă unui cal troian pentru pătrunderea britanică în Piaţa comună. „Autorizînd, în ceea ce-l priveşte, această regrupare — scrie nu fără maliţiozitate cotidianul parizian LE MONDE — guvernul de la Londra dă o dovadă concretă a bunelor sale sentimente, în ajunul deschiderii noilor negocieri în vederea aderării Marii Britanii". În acelaşi context se înscrie de altfel — notează comentatorii — şi precizarea făcută zilele trecute în capitala britanică de un purtător de cuvînt al guvernului, şi anume că acordul încheiat de Dunlop nu va fi supus ratificării Comisiei britanice pentru monopoluri.

I. C.

pe scurt

● PRIMUL ministru al Indiei, Indira Gandhi, a prezentat în faţa Parlamentului noul proiect revizuit al celui de-al patrulea plan cincinal de dezvoltare economică a ţării. Proiectul a fost aprobat în prealabil de Consiliul dezvoltării naţionale. Documentele adiţionale ale planului definitiv, cu toate detaliile diverselor programe, pe sectoare ale economiei, urmează să fie prezentate Parlamentului în cursul lunii aprilie.

Comerţul sovieto-englez

● Delegaţia Confederaţiei industriilor britanice, condusă de preşedintele A. Norman şi de directorul general C. Adamson, care se află în Uniunea Sovietică, a făcut o vizită lui Nikolai Patolicev, ministrul comerţului exterior al U.R.S.S. Au fost discutate probleme ale relaţiilor economice şi comerciale dintre Uniunea Sovietică şi Marea Britanie.

După cum menţionează agenţia T.A.S.S., aceste relaţii se reglementează pe baza acordului comercial încheiat în vara anului trecut la Moscova, valabil pe perioada 1969—1975. Documentul prevede ca în anii următori schimburile de mărfuri să crească şi să se dezvolte alte forme de colaborare economică. Alături de Japonia şi Finlanda, Marea Britanie se înscrie printre partenerii comerciali cei mai importanţi ai Uniunii Sovietice din rîndul ţărilor capitaliste.

● LA complexul spaţial de lansare de la Cape Kennedy s-au aprins trei vehicule care manevrau în apropierea rampei de pe care va fi lansată la 11 aprilie racheta „Saturn-5", ce va purta spre Lună echipajul „Apollo-13". Potrivit unui comunicat dat publicităţii la Cape Kennedy, accidentul s-a datorat concentraţiei foarte mari de oxigen din apropierea rampei de lansare. După cum se ştie, racheta „Saturn-5" este propulsată de motoare ce consumă un combustibil pe bază de oxigen şi hidrogen lichid. În comunicatul dat publicităţii se menţionează că acest accident nu va afecta în nici un fel desfăşurarea programului „Apollo-13". De asemenea, se menţionează că persoanele aflate în maşinile care au luat foc, au scăpat nevătămate.

„Toyota" contra „Volkswagen"

● PE PIAŢA Occidentală a automobilelor, marile companii desfăşoară o acerbă concurenţă. Snoji Hattori, reprezentantul în Statele Unite al firmei japoneze „Toyota", a declarat că în următorii cinci ani firma sa intenţionează să înlăture în cea mai mare măsură firma vest-germană „Volkswagen" de pe piaţa americană. Anul trecut, Statele Unite au important 1,1 milioane de automobile, firmei „Volkswagen" revenindu-i o cotă de 50 la sută, în timp ce compania japoneză „Toyota" a exportat în Statele Unite numai 130 000 de automobile. Conducerea firmei vest-germane „Volkswagen" din Wolfsburg consideră exagerată ameninţarea firmei Toyota. Ba mai mult, s-a arătat că concurenţa japoneză va lovi în primul rînd pe producătorii americani, care, la rîndul lor, intenţionează să producă automobile de dimensiuni reduse pentru a concura firma vest-germană „Volkswagen".

● PREŞEDINTELE ales al Republicii Costa Rica, Jose Figueres, care întreprinde în prezent o vizită cu caracter neoficial în Columbia, a declarat că se pronunţă în favoarea dezvoltării comerţului latino-american cu toate ţările lumii. El a subliniat în special importanţa extinderii schimburilor comerciale cu ţările socialiste, care, potrivit afirmaţiilor sale, „pot oferi soluţii problemelor noastre".

● **LA BERLIN au fost date publicităţii rezultatele definitive ale alegerilor de duminică pentru organele locale ale puterii de stat din R.D. Germană. Candidaţii înscrişi pe lista Frontului Naţional au întrunit 99,83 la sută din voturile exprimate. La alegeri au participat 97,98 la sută de cetăţenii cu drept de vot.**

Demonstraţii la Manila

● **PENTRU a doua zi consecutiv, la Manila au avut loc marţi demonstraţii de protest împotriva scumpirii tarifelor la transporturile publice. Poliţia a deschis focul şi a folosit grenade cu gaze lacrimogene şi furtunuri cu apă pentru a-i împrăştia pe demonstranţi, care au atacat vehiculele de transport în comun. Potrivit unor cifre neoficiale, cel puţin 30 de persoane au fost rănite în cursul incidentelor iar alte 10 au fost arestate.**

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii". Tel. 17.60.10, 17.60.20. Abonamentele se fac la oficiile poştale şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii.

Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"